MASTER NEGATIVE
NO. 93-81335-12

AUTHOR:

DITTENBERGER, WILHELM

TITLE:

DE SACRIS RHODIORUM COMMENTATIO

PLACE:

HALIS

DATE:

1886-87

Master Negative #

93-81335-12

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

```
BKS/SAVE  Books       FUL/BIB   NYCG93-B2608          Acquisitions     NYCG-LNF
FIN PN DITTENBERGER.W ALS PD 1887 - Cluster 1 of 5 - SAVE record
UNI
 ID:NYCG93-B2608               RTYP:a    ST:s   FRN:   MS:   EL:      AD:03-24-93
 CC:9668  BLT:am       DCF:?   CSC:?    MOD:?   SNR:      ATC:        UD:03-24-93
 CP:gw      L:lat      INT:?   GPC:?    BIO:?   FIC:?     CON:????
 PC:s      PD:1887/            REP:?    CPI:?   FSI:?     ILC:????   II:?
 MMD:       OR:    POL:    DM:    RR:           COL:      EML:       GEN:   BSE:
 100 1   Dittenberger. Wilhelm,‡d1840-1906.
 245 10  De sacris Rhodiorum commentatio‡h[microform].
 260     Halis,‡bGebauer,‡c1886-87.
 300     2 pts. in 1.‡c30 cm.
 500     "Index Scholarum in Universitate Litteraria Fridericiana Halensi cum V
        itebergensi Consociata," 1886-87.
 500     Title of part 2: De sacris Rhodiorum commentatio altera. accedit Epime
        trum de inscriptione quadam Coa.
 651  0  Rhodes (Greece)‡xAntiquities.
 740 01  De sacris Rhodiorum commentatio altera.
 LDG     RLIN
 QD      03-24-93
```

Restricti

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 13X

IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB

DATE FILMED: 4-28-93 INITIALS JAMES

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

Centimeter

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 mm

1 2 3 4 5

Inches

1.0 1.1 1.25 1.4 1.6 1.8 2.0 2.2 2.5 2.8 3.2 3.6 4.0 4.5 5.0 5.6 6.3

1000
1

No 7.

Dup.
C.H.

INDEX SCHOLARUM

IN

UNIVERSITATE LITTERARIA FRIDERICIANA HALENSI
CUM VITEBERGENSI CONSOCIATA

PER AESTATEM

ANNI MDCCCLXXXVII

A DIE XV. M. APRILIS AD DIEM XV. M. AUGUSTI

PUBLICE PRIVATIMQUE

HABENDARUM.

INEST

GUILELMI DITTENBERGERI
DE SACRIS RHODIORUM COMMENTATIO ALTERA.
ACCEDIT EPIMETRUM DE INSCRIPTIONE QUADAM COA.

HALIS
FORMIS GEBAUERO—SCHWETSCHKEIANIS.

UNIVERSITATIS FRIDERICIANAE

RECTOR

GUILELMUS DITTENBERGER

CUM SENATU

S. D.

CIVIBUS SUIS.

Quam superiore anno incohaveram quaestionem, eam in animo habebam hoc prooemio sic ad finem perducere, ut componerem quaecunque ex titulis recens inventis nova erui possent de reliquorum deorum praeter Solem et Bacchum apud Rhodios cultu. Sed quum propter variorum negotiorum occupationes hoc totum argumentum accurate persequi non liceret, malui quae in promptu habebam neque scitu indigna putabam proponere quam rem in aliud tempus differre. Priusquam vero ad ipsum argumentum accedam, non inutile erit monere, quae in priore commentatione p. X sqq. de Sminthiis Lindiorum Bacchicis et de titulo Rossiano Hellenicorum p. 114 supplendo emendandoque disputavi, eodem tempore etiam a C. Schumachero inventa et Musei Rhenani XLII p. 233 sqq. publici iuris facta esse. Pauca sunt de quibus dissentiamus, neque ea magni momenti.[1]) De reliquis ita inter nos convenit, ut in hoc ipso consensu duorum hominum, quorum neuter alterius ullam notitiam habebat magnum veritatis testimonium inesse videatur.

Ceterum nihil est in priore commentatione, quod nunc emendandum aut retractandum existimem, nisi quod p. VII exposui de Bacchi ara Rhodi in foro collocata, iuxta quam tabulae decretorum publicorum erigi consuessent. Nam cum titulum, unde hoc petivi, non Rhodium, sed Coum potius esse in epimetro huius commentatiunculae eiusmodi argumentis demonstrabo, ut omnibus harum rerum peritis me persuasurum esse plane confidam. Sed iám ad rem accedam.

III. De cultu Iovis et Minervae.

1. Sacra Minervae Poliadis et Iovis Poliei. Quum inde a saeculi quinti a. Chr. n. fine tota insula unam civitatem effecerit, quae tamen rursus in tres civitates divisa esset, consentaneum est deos oppidi civitatisque tutores quadrifariam apud Rhodios cultos esse; neque inscriptionum testimoniis, quae id probent, destituimur. Ac de Lindo quidem longum est ingentem titulorum, in quibus illorum deorum sacra commemorantur, numerum nunc afferre, praesertim cum magna pars eorum infra aliis de causis laudanda sit. Camiri rem non aliter se habuisse docet inscriptio doni alicuius a magistratibus sacerdotibusque eius oppidi dedicati (Bulletin de correspondance Hellénique V (1881) p. 335 n. 14), ubi inter sacer-

[1]) Veluti animum inducere non possum, ut scripturam *ψάφ]ισμα* tribuam huius tituli aetati; nam vocabulorum *τιμάς, γείνεσθαι, πολειτᾶν* longe alia est causa, quia vocalem natura longam habent. Sed hoc leve est, reliqua vero etiam leviora, ut ea commemorare operae pretium non sit.

dotes primo loco recensetur *Ἀθανᾶς Πολιάδος Διὸς Πολιέως· | Ἀγησικράτης Ἀριστοκράτευς.* Accedit alterum testimonium, ubi sane Minervae unius mentio fit, decretum Camirensium dico editum a C. T. Newtono *Transactions of the Royal society of Literature* XI p. 436 (unde repetivimus J. Martha Bulletin de corr. Hell. IV (1880) p. 144 et ego Sylloges Inscr. Gr. 305) et *Greek inscriptions in the British Museum* p. 125 n. CCCLI; illic legitur v. 9 sqq. *καὶ τὰς κτοίνας ἀναγράψαι καὶ ἐγκολάψαι ἐν τᾷ στάλᾳ καὶ στᾶσαι ἐν τῷ ἱερῷ τᾶς Ἀθανᾶς καὶ περιβολιβῶσαι*, et v. 16 sqq.: *τοῦτοι δὲ* (sc. *τοὶ μάστροι*) *συνλεγέσθων ἐν Καμίρῳ εἰς τὸ | ἱερὸν τᾶς Ἀθαναίας ὅκκα τοὶ ἱεροποιοὶ παραγγ[έλ|λ]ωντι.*[1]) De Camirensium simul et Ialysiorum sacris exstat testimonium adhuc si quid video non ab omni parte recte intellectum. Apud P. Foucartum enim, Revue archéologique N. S. XVI (1867) p. 30 n. 71, in titulo honorario hominis nobilis Romanae aetatis, ubi eius honores enumerantur, post complura sacerdotia Lindia sequuntur haec:

ΚΑΙΑΘΑΝ . . . ΑΛΥCΙ
ΑCΠΟΛΙΑΔΟCΚΑΙΔΙΟCΠΟΛΙΕωCΚΑ
ΜΕΙΡΑΔΟCΚΑΙΔΙΟC . . . . ΚΑΙΑΤΑΔωΙ

Editor quum scriberet *καὶ Ἀθάν[ας Ἰ]αλυσί[ας Πολιάδος καὶ Διὸς Πολιέως Κα[μειράδος καὶ Διὸς . . . . καὶ Ἀταβυρίον*], hunc hominem existimabat Ialysi Minervae, Camiri Iovis sacerdotem fuisse. At haec opinio non modo pugnat cum eis quae de coniuncto duorum deorum sacerdotio infra exponentur, sed refellitur adiectivi forma feminina *Καμειράδος*, quae nullo pacto ad Iovem referri potest. Quare sic potius haec distinguenda et supplenda sunt: *καὶ Ἀθαν[ᾶς Ἰ]αλυσί[ας Πολιάδος καὶ Διὸς Πολιέως, κα[ὶ Κα]μειράδος καὶ Διὸς Πολιέως*], ut ad *Καμειράδος* mente addatur ex eis quae ante scripta sunt *Ἀθανᾶς Πολιάδος.*[2]) Utriusque igitur dei, non Minervae modo, etiam apud Ialysios sacerdotem fuisse hic titulus testatur. Denique universam Rhodiorum civitatem eis sacris non caruisse ex titulo Revue archéologique N. S. XIII (1866) p. 354 n. 7 apparet: *Ὁ δᾶμος ὁ Ῥοδίων Φι]λοκράτην | Ἀγητο(ρ)ίδα*[3]) *ἱερατεύσαντα Ἀθα|νᾶς Πολιάδος καὶ Διὸς Πολιέως | θεοῖς.* Lapis in oppido Rhodo inventus est, neque ipsa inscriptionis verba hic de Lindiorum aut Camirensium aut Ialysiorum sacris cogitare sinunt.

In omnibus autem his sacris Minervam principem, Iovem secundum locum tenuisse multa sunt quae doceant. Ac primum quidem neque in dedicationibus neque in sacerdotii appellationibus usquam alio ordine deorum nomina se excipiunt.[4]) Deinde multae quidem exstant inscriptiones dedicatoriae quae ad utrumque deum spectent, haud paucae unius Minervae, sed rei Iovi Polieo soli dedicatae nullum est in tanto titulorum numero exemplum. Denique idem haud ambigue cernitur in eis, quae de sacerdotibus et delubris horum deorum novimus. Nam sacerdotes quidem binorum deorum ubique singulos fuisse pro certo videtur pronuntiandum. Permulti exstant tituli, in quibus *ἱερατεύσας Ἀθανᾶς Πολιάδος* (sive *Λινδίας*) *καὶ*

[1]) Newtonum in utraque editione barbaram formam *παραγ[έ]ν]ωντι* posuisse sane mireris.

[2]) Durum hoc esse, maxime propter interposita verba *καὶ Διὸς Πολιέως*, non nego, sed excusatur ea re, quod sacerdotium Iovis Poliei non est nisi appendix quaedam sacerdotii Minervae Poliadis. Quare sic adornare hunc locum malui, quam totum versum propter *ὁμοιοτέλευτον* omissum statuere, ut legatur *καὶ Ἀθαν[ᾶς Ἰ]αλυσί[ας Πολιάδος καὶ Διὸς Πολιέως κα[ὶ] . . . . καὶ Ἀθανᾶς Πολιάδος Κα]]μειράδος καὶ Διὸς [Πολιέως*].

[3]) Sic traditum *ΑΓΗΤΟΓΙΔΑ* emendavit editor. *Ἀγητορίδας Τριτίλλου* praetor Rhodiorum est apud L. Rossium Inscr. inedd. fasc. III p. 25 n. 275.

[4]) Quae hic proferuntur argumenta, praecipue ex titulis Lindiis petita sunt, quorum permagna exstat copia. De reliquis duabus urbibus et de universa civitate Rhodiorum pauca praesto sunt testimonia, sed ea indicant, summam similitudinem inter omnia haec sacra intercessisse.

Διὸς Πολιέως legatur (Lindi: Ross Arch. Aufs. II p. 592 n. 3. 593 n. 4. 594 n. 5. 595 n. 6. 596 n. 7. 597 n. 8. 604 n. 15. 16. Revue arch. N. S. XVI (1867) p. 21 n. 63. p. 24 n. 66. Archäologische und epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich VII (1883) p. 130 n. 57. Bulletin de corresp. Hell. IX (1885) p. 102 n. 5. De Camiro et Ialyso ac de ipsa urbe Rhodo cf. titulos supra allatos). Ac si quis haec, quia saepe etiam aliorum deorum nomina adduntur, non de uno sacerdotio, sed de duobus diverso tempore gestis intellegat, refutetur titulo Camirensi supra allato (Bull. de corr. Hell. V p. 335 n. 14), in quo non gesti honores tempore praeterito (*ἱερατεύσας*) significantur, sed eiusdem anni omnes sacerdotes una recensentur. Sane nonnunquam sacerdos Minervae commemoratur non addito Iovis nomine (Revue archéol. N. S. XV (1867) p. 218 n. 61. XVI (1867) p. 22 n. 64.[1]) *Greek Inscriptions in the British Museum* II p. 132 n. CCCLVII v. 49. Bulletin de corr. Hell. IX (1885) p. 108 n. 11. Arch. und epigr. Mittheilungen VII (1883) p. 126 n. 55 = Anthol. Pal. XV, 11, cf. Hermae XIX p. 243. ibid. p. 129 n. 56). Sed hic sacerdotis munus minus accurate a potiore officii parte designatum esse cum aliis de causis veri simile ac paene certum est, tum quia nusquam vice versa *ἱερεὺς Διὸς Πολιέως* omisso Minervae nomine legitur.

Annua fuisse haec sacerdotia iam ex eis titulis non sine veri specie colligitur, ubi homines superstites qui eis antea functi erant (*ἱερατεύσαντες*) commemorantur, namque pleraque certe apud Graecos sacerdotia aut perpetua aut annua fuisse satis constat. Sed accedit definitum tituli testimonium, quo editores sane in contrariam partem usi sunt. M. Holleaux et Ch. Diehl Bulletin de corr. Hell. IX (1885) p. 108 n. 11 ediderunt inscriptionem Lindiam, manifesto imperatorum Romanorum demum aetate incisam, quae laudes sacerdotis cuiusdam Minervae Lindiae continet. In ea v. 4—8 haec leguntur: *παρασχόντα τὰν τᾶς ἀγο|[ρᾶς] εὐετηρίαν πᾶσιν δαψιλῶς ἐπ' ὠφελία|[τῶ]ν ὠνουμένων καὶ τὰν τῶν λουτρῶν| [ἐπ]αινουμέναν χρῆσιν τοὺς τᾶς ἱερωσύ|νας αὐτοῦ μῆνας δεκατρεῖς.* Hic nescio quid reconditi latere suspicati sunt editores; nam annus intercalaris si intellegeretur, id tituli auctorem aliter enuntiaturum fuisse. Ac sane in simplici definitione temporis, per quod aliquis magistratu aut sacerdotio functus est, hoc dicendi genus mirum atque insolitum esse concedo. Sed non est neglegendum, hic non dici de tempore sacerdotii per se, sed de tempore per quod ille homo in cives maxima beneficia suis impensis contulerit. Id sane fuit sacerdotii tempus, sed laudatorum intererat neminem qui titulum legeret ignorare, illum non duodecim sed tredecim menses talem munificentiam praestitisse, quia sacerdotium eius in annum intercalarem incidisset. Vani ingenii et pusilli animi hoc sane est; sed propterea improbabile esse nemo facile, qui vel paucos aetatis illius titulos laudatorios cognitos habeat, existimabit.

Consentaneum est, cum ad universae Rhodiorum civitatis sacerdotium omnes Rhodii admitterentur, Lindium, Ialysium, Camirense solis cuiusque oppidi civibus reservatum fuisse; etenim omnia sacra eorum inter se ita distincta ac separata fuisse, ut civitatium quae sui iuris essent, multis indiciis demonstratur. Neque hanc sententiam everti puto titulo Revue arch. N. S. XVI (1867) p. 30 n. 71, de quo supra verba feci. Etenim illic sane idem homo Lindi, Ialysi, Camiri sacerdos Minervae Poliadis et Iovis Poliei fuisse dicitur. Sed haec inscriptio altero post Chr. n. saeculo non antiquior est, ita ut nihil ex ea iure colligatur, nisi tum temporis antiquam formam reipublicae Rhodiae iam sublatam, tres civitates in unam conflatas sacraque earum in universum populum translata fuisse.[2])

[1]) Hic num re vera defuerit additamentum *καὶ Διὸς Πολιέως*, propter mutilam lapidis condicionem non videtur pro certo diiudicari posse.

[2]) Similiter iudicandum esse videtur de sacerdotio Iovis Geleontis, quod Athenis Traiani aetate

Perpauca scimus de templis horum deorum. Decreta publica et Lindi (*Greek Inscriptions in the British Museum* II p. 132 n. CCCLVII v. 45. 49) et Camiri (*Greek Inscriptions in the British Museum* II p. 125 n. CCCLI v. 10) et in ipsa urbe Rhodo (Mnemosyn. I p. 79 sqq. = Cauer Del. 181 v. 97) tabulis inscripta proponi solebant in fano Minervae Poliadis. Ialysi aliter fuisse cave conieceris ex titulo apud Newtonum *Greek Inscriptions in the British Museum* II p. 122 n. CCCXLIX (Syll. Inscr. Gr. 357.[1]) Nam est hoc sane decretum Ialysiorum, sed eius argumentum totum in eo versatur, ut tribus pilis inscribatur lex templi Alectronae, qua vetantur animalia quaedam intrare aut res quaedam inferri in sacrum locum. Hanc legem ad introitum ipsius fani, ad quod spectabat, erigi debuisse sponte patet. Reliqua vero Ialysiorum decreta quin in delubro Minervae inscripta sint, in summa, quae inter trium oppidorum sacra intercedit, similitudine non est cur dubitemus. Memorabile vero est, nunquam in templi mentione addi Iovis nomen. Inde id certe colligitur non unum idemque templum utriusque dei fuisse; utrum Iuppiter suum templum, separatum ab illo, habuerit, quod sane nunquam commemoratur, an omnino templo caruerit, vix pro certo diiudicari licet. Sed si reputaveris, Athenis quoque in arce nullum fuisse Iovis Polici templum, sed statuam modo sub divo collocatam cum ara (Paus. I, 24, 4), fortasse verisimilius indicabis, totam aream sacram unius Minervae fuisse cum templo, sed intra hunc locum deae consecratum Iovem aram habuisse. Rossius sane (Inselreisen IV p. 72) ex duobus templis quae exstant in arce Lindiorum alterum Minervae Lindiae, alterum Iovi Polieo tribuit. Sed haec sententia mihi non videtur satis certis fundamentis inniti, quia nequaquam constat, ex omnibus deis quibus a Lindiis sacra facta esse scimus, hos duos solos fuisse, qui in arce templa haberent.

De origine horum sacrorum in universum quidem nulla potest esse controversia. Nam ut templum sacerdotiumque Minervae Poliadis et Iovis Polici, quod erat Rhodi, Ol. 93, 2. 407 a. Chr., quum urbs conderetur, institutum esse manifestum est ad exemplum antiquiorum trium oppidorum, sic horum ipsorum sacra a Doriensibus qui ex Peloponneso in insulam transierant una cum ipsis oppidis condita esse debent. Neque enim hi dei ex eorum numero sunt, quorum cultus quasi sua sponte natus sit ex opinionibus incolarum de loci alicuius praecipua sanctitate deque numine aliquo divino cuius vis atque natura in illo loco vel maxime hominibus appareat. Immo illa sacra quasi partem quandam institutorum publicorum efficiunt. Sed etsi hac re demonstrari videtur, Minervae Poliadis Iovisque Polici sacra non antiquiora esse oppidis ipsis, tamen id non sine exceptione verum est. Namque multa sunt, quibus demonstretur, Minervae Lindiae cultum longe diversam a reliquis eiusdem generis originem habere. Qua in re primum memorabile est, eam nusquam in titulis *Πολιάδα*, sed ubique *Λινδίαν* vocari, etiam ubi coniungitur cum Iove, qui vice versa semper *Πολιεύς*, nunquam *Λίνδιος* dicitur. Rhodi, Ialysi, Camiri uterque deus semper eodem cognomine utitur. Iam cum omnino insolitum sit, deam cognomine ab oppido repetito etiam ab ipsis oppidi incolis designari, facile origo huius moris perspicitur, dummodo statuamus haec sacra arce, oppido, civitate Lindiorum vetustiora esse. Namque si iam ante adventum Doriensium nomen Lindi, quod Graecum non esse apparet, montem significabat in quo postea arx oppidi cognominis Dorici exstructa est,

etiamtum fuisse constat (C. I. A. III 2). Neque enim ullam video causam, cur hoc non ad antiquam Geleontum tribum referatur. Sed ipsam tribum plus quam sescentis post Clisthenem annis sacrorum causa etiam servatam esse vix quisquam arbitrabitur.

[1]) v. 13 sqq.: *[θ]έμειν δὲ| τὰς στάλας μίαμ μὲν ἐπὶ τᾶς ἐσό|δου τᾶς ἐκ πόλιος ποτιπορευομέ|νοις, μίαν δὲ ὑπὲρ τὸ ἱστιατόριον, | ἄλλαν δὲ ἐπὶ τᾶς καταβάσιος τᾶ[ς]| ἐξ Ἀχαΐας π[ό]λιο[ς].*

deam iam illa aetate ibi cultam a vicinis *Ἀθηνᾶν Λινδίαν* vocatam statuemus eadem ratione qua Iuppiter Atabyrius a monte Atabyro nomen accepit. Eodem spectat memorabile quoddam discrimen inter dona soli Minervae oblata et ea quae utrique deo coniunctim consecrata sunt. His enim omnibus ad unum necessitudo quaedam intercedit cum institutis publicis civitatis Lindiorum. Ac pleraque quidem ab eis dedicata sunt, qui sacerdotia publica gesserant (Bulletin de correspondance Hellénique IX (1885) p. 96 n. 2. p. 101 n. 4. p. 102 n. 6. p. 103 n. 8. Revue archéol. N. S. XV (1867) p. 218 n. 61). Praeterea ipsa civitas Lindiorum illis deis donum offert pro salute imperatoris cuiusdam (Ross Arch. Aufs. II p. 617 n. 28, ubi primus versus sine dubio sic restituendus est: *[Λίνδιο]ι ὑπὲρ | [Κ]αίσαρος*), eisque dedicat imaginem Rhodi (Ross Arch. Aufs. II p. 609 n. 19: *Ἀθανᾷ Λινδίᾳ καὶ Διὶ Πολιεῖ | Λίνδιοι τὴν λαμπροτάτην | πατρίδα τὴν καλὴν Ῥόδον*). Contra quae Minervae soli dedicantur, omnia privatae pietatis gratique animi hominum partim peregrinorum documenta sunt: Ross Arch. Aufs. II p. 603 n. 13 *Ἀριστόδαμος Νικία | Ἀθανᾷ Λινδίᾳ | ἀπαρχάν*. Bulletin de corr. Hell. IX (1885) p. 103 n. 7 *Βουλαρίστα Κρατίδα, | γυνὰ δὲ Μνασία, | [Ἀ]θανᾷ Λινδίᾳ ἀπαρχάν*. ibid. p. 105 n. 9 *Κῦρος Ἐφέσ[ιος,] Νίκων Μιλ[ήσιος,]| Ἕρμων Σο[λεὺς]| Ἀθανᾷ Λι[νδίᾳ]| ἀπαρχάν*. Ross arch. Aufs. II p. 601 n. 10 . . . . . *ρατος Κλευσθένευς |[καὶ παῖ]δες Ἀθανᾷ Λινδίᾳ| δεκάταν*. Atque hanc deam praeter sacra publica quae cum Iove Polieo coniuncta habebat, etiam privatim Rhodi cultam esse documento est sodalitas *Ἀθαναϊστᾶν Λινδιαστᾶν* quae inter multas eiusdem generis commemoratur in titulo apud Rossium Inscr. inedd. fasc. III p. 34 n. 282. Denique non neglegendus hic est plane singularis sacrificandi mos in cultu Minervae Lindiae usitatus, *ἄπυρα ἱερὰ* dico. Nam etsi pro certo pronuntiari nequit, quod fuerunt qui existimarent, hoc unum inter omnes Graecos talis caerimoniae exemplum fuisse, tamen quum scriptores (cf. locos allatos a C. F. Hermanno Gottesdienstl. Alterth. §. 25, 6. 67, 8) eam rem Lindiorum propriam fuisse tradant atque ex fabulis Lindiis originem eius repetant, Ialysi et Camiri Minervae Poliadi non eodem ritu sacrificatum esse certissimum est. Ac tamen hoc permirum esset, si eodem tempore a Doriensibus advenis haec deorum arcis tutorum sacra instituta essent. Immo quum in monte Lindo, quem arci novi oppidi aedificandae aptissimum indicabant, deam Minervae Graecae similem ab accolis summa religione atque caerimonia cultam invenirent, hanc ipsam arcis oppidique patronam elegerunt eique ex Graeco more Iovem adiunxerunt. In summa rei igitur de horum sacrorum antiquitate mihi convenit cum A. Beckero de Rhodiorum primordiis p. 117, sed nescio an mihi contigerit ut eius opinionem paullo firmioribus argumentis, quam quibus ipse usus est, stabilirem.

2. **Reliqua Iovis sacra.** Praeter haec, quae supra tractavimus, Minervae quidem nulla in titulis Rhodiorum occurrunt sacra; at Iovem compluribus nominibus ibi cultum esse cognoscimus. Ac principem quidem dignitatis locum tenebant sacra Iovis Atabyrii. De quibus etsi in universum non habeo, quod addam antiquiorum disputationibus, tamen de titulo quodam huc spectante verba facere liceat, quem etsi cum ab ipsis editoribus tum a C. Schumachero de republica Rhodiorum p. 58 sq. non sine fructu tractatus est, tamen ne nunc quidem plane recte intellegi persuasum habeo. Incisus est marmori caeruleo, invento prope oppidum Rhodum, nunc illato in museum Britannicum. Post alios accuratissime ed. C. T. Newton *Greek Inscriptions in the British Museum* II p. 121 n. CCCXLVI. Quae aetatem tulerunt litterae sic se habent:

ΑΣΤΑΝΤΩΝΤΑΣΠΟ
Α.ΟΣΑΟΥΑΩΝΕΥΛΙ
ΕΝΟΣΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
ΜΟΣΙΟΣΙΕΡΑΤ . . Σ
ΔΙΟΣΑΤΑΒΥΡΙΟΥ
ΤΩΝΚΥΡΙΩΝΡΟ
ΙΕΘΗΚΕΔΙΙΑ
Τ Ο Υ Β Ο Υ Σ
Ι Ο Ν

Hic Schumacherus primus vidit certissimisque argumentis demonstravit, *γραμματεὺς* [*δα*]*μόσιος* nequaquam idem significare ac *γραμματεὺς τοῦ δάμου*, sed servum publicum intellegendum esse, qui scribae officio fungeretur. At de totius tituli conexu atque argumento propterea erravit, quia plane neglexit versus sexti relliquias. Illic Keilius quidem [*διὰ*] *τῶν κυρίων Ῥο*|[*δίων*] scripsit, Newtonus vero quum in transscriptione [*ὑπὲρ* ?] *τῶν κυρίων Ῥο*|[*δίων*] posuisset, in adnotatione hanc lectionem gravissimis dubitationibus obnoxiam dicit, ac fortasse praeferendum [*ὑπὲρ*] *τῶν κυρίων Ῥό*|*δου*], quod spectet ad imperatores Romanos, qui persaepe *κύριοι* dicantur. Ac Keilii quidem sententia iam, cum de condicione Eulimeni a Schumachero meliora didicerimus, ferri nequit. Etenim dominus per servum aliquid deo dedicare potest, non autem servus per dominos. Newtonum vero hic nodum in scirpo quaesivisse existimo. Nam quod *τῶν κυρίων Ῥοδίων* mire dictum putat de civibus Rhodiis eorum servorum dominis, qui v. 2 commemorentur, manifesto fallitur de vocum *οἱ τᾶς πόλιος δοῦλοι* vi. Non hi sunt servi omnes, quicunque in urbe sunt, sed publici populi Rhodiorum. Quodsi *τῶν κυρίων Ῥοδίων* referimus ad ipsam civitatem, nihil miri aut insoliti hic est. Servos dedicare aliquid pro salute dominorum volgare est, neque intellegitur quid discriminis hac in re intercedere possit inter publicos et privatos. Quum igitur dedicationem servi publici pro salute populi Rhodiorum habeamus, nequaquam assentiendum erit Schumacheri argumentationi, qui v. 5. 6 *ἱερατεύσ*|[*ας*] legi posse negavit, quia a Keilio recte animadversum esset, servum sacerdotio ad deum totius reipublicae pertinente fungi non posse. Ea de causa *ἱερατεύσ*|[*αντα*] potius scribendum, ita ut sumatur ante v. 1 nomen hominis cuiusdam nobilis Rhodii intercidisse, cui quum sacerdotium illud gessisset, Eulimenus servus publicus statuam erexisset. At haec quidem Schumacheri opinio iam teneri nequit, quia ex versu proximo vidimus, non statuae honorariae, sed rei cuidam pro salute Rhodiorum dedicatae haec inscripta fuisse. Keilii vero observationem ut per se verissimam iudico, ita nihil difficultatis hic creare manifestum est, dummodo ne *ἱερατεύσας* ad sacerdotium publicum populi Rhodiorum referatur, sed ad sacerdotium collegii illius, cuius nomine haec dedicatio fit. Etenim servos publicos quaedam collegia sacrorum causa constituta habuisse ipse Schumacher definite concedit[1]), eiusmodi autem collegiorum suum cuiusque sacerdotem fuisse certissimis testimoniis constat. Quare titulum sic redintegrandum iudico:

[*Δόγματι τοῦ κοινοῦ*]
[*τοῦ Διοσαταβυρι-*]

[1]) *Διοσαταβυριασταί* commemorantur in titulo Rhodio apud Rossium Inscr. inedd. fasc. III. p. 34 n. 282. Sed hoc collegium sine dubio liberorum hominum erat; a quibus ut distingueretur collegium servorum publicorum, in titulo quem tractamus *τῶν τᾶς πόλιος δούλων* additum est.

αστᾶν τῶν τᾶς πό-
λ[*ι*]*ος δούλων Εὐλί-*
[*μ*]*ενος γραμματεὺς*
[*δα*]*μόσιος, ἱερατ*[*εύ*]*σ-*
[*ας*] *Διὸς Ἀταβυρίου,*
[*ὑπὲρ*] *τῶν κυρίων Ῥο-*
[*δίων ἀν*]*έθηκε Διὶ Ἀ-*
[*ταβυρίῳ*] *τοῦ βουσ-*
[*τάθμου τὸ τειχ*]*ίον.*

Finem tituli editores intactum reliquerunt praeter Keilium (Philologi Suppl. vol. I (1863) p. 612), qui scripsit *ἀν*[*έθηκε Διὶ Ἀ*]*ταβυρίῳ τὸ πρὸ*] *τοῦ βοῦ σ*[*ταθὲν κιόν*]*ιον*. Sed iam Newtonus monuit, initio versus octavi spatium his supplementis nullo modo sufficere; atque haud scio an etiam aliis nominibus restitutio a me proposita praeferenda sit.

Sic igitur rem se habuisse statuo: Collegium servorum publicorum, quod privatis sacris Iovem Atabyrium colebat, ut deo gratificaretur Rhodiorumque civitati eius gratiam conciliaret, ad delubrum eius publicum exornandum de sua pecunia aliquid conferre decrevit ita, ut bovile cum templo coniunctum, ubi boves ad publica sacrificia destinati asservari solebant, maceria cingendum curaret.

Atque haec quidem de sacris Iovis Atabyrii. Praeterea ex uno titulo Camirensi novimus *Διὸς Τελείου* cultum, Revue archéologique N. S. XIV (1866) p. 356 n. 59: *Ἀριστομνοτίδας* | *Ναυσίππου* | *δαμιουργήσας* | *Ἑστίᾳ καὶ* | *Διὶ Τελείῳ*. Qua in inscriptione, ut hoc data occasione moneam, iniuria *Ἀριστομνοτίδας* nomen inauditum reliquisse videtur editor, cum sine dubio *Ἀριστομβροτίδας* scribendum sit. Lapidem Foucartus ipse non vidit, sed apographo Biliottii usus est, quem etiam alibi haud raro in exscribendo errasse constat. Quodsi statuimus lapide paullulum detrito ex litteris *Β Ρ* nihil nisi duas hastas directas *Ι Ι* superfuisse, facile intellegitur eas cum littera *Ν* confusas esse. Accedit quod nomina in *-μβροτος* exeuntia Rhodi frequentiora sunt quam usquam alibi, ab iisque haud raro patronymica derivantur; quo in genere satis frequentia sunt *Ἀλεξιμβροτίδας* et *Δεξιμβροτίδας*. Nomen quod est *Ἀριστόμβροτος* bis invenitur in titulo Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich VII (1883) p. 122 n. 47: *Εὐχαρῖνος Ἀριστομβρότου*, *Πασικράτης Ἀριστομβρότου*, ipsum patronymicum apud Rossium Inscr. inedd. fasc. III p. 28 n. 277 *Ἀριστομβροτίδας Δάμωνος Πολίτας* et Mittheilungen des arch. Inst. in Athen II (1877) p. 224 n. 2: *Ἀριστομβροτίδας Ἀριστο* . . . . .

Haec fere sunt quae de Iovis cultu ex titulis Rhodiis comperta habeamus. Namque Iovem Panamum, quem Theodorus Bergk Beiträge zur griechischen Monatskunde p. 68 sibi indagasse visus est, etsi haec opinio assensum aliorum hominum doctorum (veluti K. F. Hermanni Gottesdienstl. Alterthümer §. 67, 16) tulit, tamen mihi quidem persuasum est nullum unquam fuisse. In illo indice sacerdotum annuorum Apollinis Erethimii, de quo iam in superiore commentatione verba feci (Ross Inscr. inedd. fasc. III p. 28 n. 277) nonnullis annis ascriptae sunt litterae *ΔΙΠΑΝΑΜΙΑ*. Quae quid sibi vellent quum Rossius incertus haereret, Bergkius feriarum nomen *Διπανάμια* agnoscere sibi visus est, derivatum illud quidem a Iovis Panami nomine ut *Διπόλια* Atheniensium a Polici. Ab huius dei cultu nomen Panami mensis repetendum esse. Haec omnia sagacissime excogitata esse non nego; sed tamen sunt quae me viro doctissimo assentiri prohibeant. Ac primum quidem in fastis Graecorum nullus est mensis, quem apud plures diversissimarum regionum populos fuisse constet, quam Panamus. Qui si re vera a Iove Panamo nomen accepisset, eius sacra summa religione per totam Graeciam culta

2

esse sumendum esset. Sic autem admodum mire accideret, quod in ingenti copia titulorum ad res sacras civitatium Graecarum spectantium nullum usquam eius cognominis vestigium exstat. Neque deest aliud argumentum fortasse etiam gravius; namque mensis nomen a feriis ideo repetitur, quia cum hoc mense illae feriae necessario coniunctae sunt. Hoc autem non cadere in ferias quae maiore quam annuo intervallo interiecto redeunt, sponte patet. At illi sacerdotum catalogo ne potuerunt quidem sacra anniversaria ascribi, quia eiusmodi notarum nullus usus erat, nisi in distinguendis annis qui caerimonias quasdam haberent ab eis qui illis carerent (cf. prioris commentationis p. VI). Quare plane abiciendam iudico illam de Dipanamiorum feriis ac de Iove Panamo sententiam.

Quod si quis ex me quaerat, quomodo tandem illas litteras interpreter, etsi plane certam et ab omni reprehensione tutam sententiam proferre nequeo, tamen coniectura praesto est fortasse non aliena a probabilitate. Etenim scimus Rhodi ut in aliis civitatibus mensem intercalarem Panamum secundum fuisse. Quare *Διπαναμία* legendum idque de ea anni condicione intellegendum esse iudico, qua is mensem Panamum duplicem habeat, id est de anno intercalari. Vocabuli forma et significatio ni fallor satis defenditur nominum *διμοιρία*, *διστεγία*, *διωβελία* aliorumque similitudine. Neque vero inutile erat, catalogo sacerdotum annuorum ascribere, quinam anni communes, quinam intercalares fuissent (cf. quae supra exposita sunt p. V). Confidentius sane hanc sententiam proponerem, si ei anni, quibus illa nota adiecta est, cyclum intercalarem ex artis legibus ordinatum efficerent. Sed ut haec res, si ita esset, multum conferret ad interpretationem meam confirmandam, sic nequaquam propterea plane abicienda est haec coniectura, quia vestigia certi ordinis non iam apparent. Nam, ut mittam ordinem intercalandi saepe in civitatibus Graecis turbatum, ex apographo Rossii apparet, lapidem in margine potissimum, ubi illae notae ex parte incisae sunt, admodum detritum fuisse. Quae vero minoribus litteris inter versus scriptae sunt, eas utrum ad priorem versum an ad proxime insequentem pertinere voluerit lapicida, ex Rossii exemplari non satis apparet. Quare tum demum de hac re plane certum iudicium ferre licebit, si lapis, quem post Rossium quod sciam nemo vidit, fortuna favente rursus in lucem protractus erit.

Epimetrum.

Verissime nuper C. Schumacher Musei Rhenani XLII p. 148 monuit, sedulo cavendum esse, ne titulis lapidum iam satis antiquo tempore ex pristinis locis alio delatorum decepti res atque instituta diversarum civitatium inter se confunderemus. Quod ipsum et aliis et mihi accidit in titulo, quem primus Ludovicus Rossius Rhodi vidit, atque cum maior pars lapidis inaedificati lateret, ea quae tum legi poterant exscripsit et publici iuris fecit Inscr. inedd. fasc. III p. 20 n. 274. Deinde cum lapis evolsus anno 1873 Eduardi Alberti, principis hereditarii regni Britannici, munificentia in museum Britannicum pervenisset, integer titulus a C. T. Newtono *Greek Inscriptions in the British Museum* II p. 107 n. CCCXLIII inter inscriptiones Rhodias editus est. Pila est quadrata marmoris albi undique inscripta. In latere antico (*a*) exaratum est plebiscitum a Diocle Leodamantis f. rogatum, ut qui velit profiteatur, se ad defensionem urbis pecunias daturum esse. Professiones in comitiis renuntiandas populique suffragiis decernendum esse, utrum acciperentur necne; denique omnium quae probatae essent indicem, nomina et summas pecuniae continentem, lapidi incidendum esse. Qui index, ut fieri solebat, ipsi plebiscito statim subiungitur, inferiorem partem frontis (*a*) et tria reliqua lapidis latera (*b c d*) complens. Iam editorum testimonio freti G. Gilbertus (Griechische Staatsalterthümer II p. 179

n. 2. 180 n. 1) et C. Schumacher (Musei Rhenani XLI p. 238. De republica Rhodiorum, Heidelbergae 1886, p. 50) hoc decreto ad res Rhodias illustrandas usi sunt, neque magis mihi ipsi, quum inde colligerem in Rhodiorum foro aram Bacchi fuisse, de origine lapidis quicquam suspicionis subnatum est. Sed iam intellexi, rem longe aliter se habere.

Ac primum quidem tenendum est, testimonium eorum, qui Rhodi lapidem viderunt, nihil valere in eius origine definienda. Etenim iam Rossius, qui omnium primus de eo rettulit, non pristino loco invenit, neque effodit aut extraxit ex parietinis aedificii antiqui Graeci, sed inaedificatum repperit in ecclesia Christiana S. Ioannis medio aevo ab ordine equitum Hospitalium, qui illum patronum venerabantur, exstructa. Quod quoniam constat lapidem ex alio loco illuc transportatum esse, unde sciri potest, utrum is locus fuerit in ipsa insula Rhodo, an in alia aliqua vicina, ex qua fortasse commodius navibus lapides advehi poterant, quam plaustris ex interioribus ipsius Rhodi partibus? Nihil igitur restat, nisi ut in ipso tituli argumento originis vestigia indagare conemur.

Qua in re omnium maximi momenti esse puto ea quae leguntur in latere *a* inde a versu 22: *τοὶ πωληταὶ | ἐγδόντω στάλας ἐργάξασ|θαι τρεῖς, καὶ ἀναθέ[ντω μ]ίαμ μὲν ἐν τῷ θεάτρῳ, [τὰν δ]ὲ | ἄλλαν ἐν τῷ Ἀσ[κλα]πι|είῳ, τὰν δὲ τρίταν ἐν τᾷ ἀγο[ρ]ᾷ παρὰ τὸν βωμὸν τὸν τοῦ | Διον(ύ)σου.* Templum Aesculapii in oppido Rhodo fuisse sane Diodorus XIX, 55, 4 testatur. Aliud eiusdem cultus vestigium L. Rossius in vici *Sklipio* (*Ἀσκληπεῖον*) nomine hodierno sibi invenisse videtur haud improbabiliter (Inselreisen III p. 112). Sed propterea nequaquam credibile est, hoc plebiscitum in Asclepieo publice propositum esse. Etenim cum ipsius argumentum neque ad Aesculapii neque omnino ad ulla sacra spectet, nulla ratio excogitari potest, cur in eius dei potissimum fano lapidi incisum statueretur, nisi si illud magnificentissimum aut certe unum inter magnificentissima totius oppidi delubra erat. Hoc vero in Rhodiorum civitatem non cadere, quovis pignore sponderi licet. Neque enim inter tot inscriptiones Rhodias ullum adhuc de huius dei sacris testimonium inventum est. Accedit quod supra (p. VI) vidimus, decreta publica Rhodi in Minervae Poliadis potius templo erigi solita esse.[1]) Quod si aliam urbem circumspicimus, cui illud melius conveniat, statim in proxima vicinitate occurrit nobis Coorum insula, praeter omnes fere alias Graeciae civitates huius dei cultu insignis. Illic autem re vera decretorum publicorum tabulas in Aesculapii templo statui consuevisse discimus ex titulo in oppido Co invento, quem ediderunt A. Hauvette-Besnault et M. Dubois Bulletin de corr. Hell. V (1881) p. 211 n. 6. Continet is duo plebiscita, prius Halicarnassensium, quo collaudatur Hermias Emmenidis filius Cous et legatio ad civitatem Coorum de ea re decernitur, alterum, quo Coi respondent ad mandata huius legationis. Iam in priore decreto v. 15. 18. 19 haec leguntur: *καὶ παρακαλέσει* (legatus) *αὐτοὺς* (Coos) *ἐπιμέλειαν ποιήσα[σ]θαι, — ὅπως ἂν τόπον ἀποδείξωσιν τῇ ἀναγρα[φ]ῇ τοῦ ψηφίσματος ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ.* Cui adhortationi morem gestum esse apparet ex alterius populisciti verbis v. 29. 32. 33: *δεδόχθαι ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς, ὅτι ὁ δᾶ[μος] — — δίδωτι αὐτοῖς τὰν ἀναγ[όρ]ευσιν [το]ῦ στεφάνου καὶ τὰν ἀναγραφὰν καθὰ ἀξιοῦν[τι].*

Neque vero hoc unum est originis documentum, sed alterum vix minus grave accedit, ex ipso tituli initio petitum, ubi mutilata versus parte dextra haec exstant: ***ΑΡΧΟΥΝΙΚΟΜΗΔΟΥΣ***. Newtonus *[Ἐπὶ ναυ]άρχου Νικομήδους* supplevit, eiusque in sententiam pedibus ierunt Gilbert

[1]) Quam incredibilis res esset, Newtonus sensisse videtur, quippe qui *Ἀσ[κλα]πιείῳ?* scripserit addito dubitationis signo. At de supplemento nullum omnino dubitationi locum relictum esse in hac trium litterarum lacuna, non est quod fusius demonstretur.

Staatsalterth. II p. 179 n. 2 et Schumacher De republica Rhodiorum p. 50, ita ut etiam argumentum viri doctissimi probarent, qui ideo hic nauarchum eponymum magistratum esse dixit, quia decretum ad expeditionem navalem spectaret. Qua in re nequeo satis mirari, quod nemo ex illis animadvertit, hanc opinionem pugnare cum Graecorum more. Neque enim populiscita pro vario argumento alia aliorum magistratuum nominibus designari solebant; nonne, ut hoc utar, populi Atheniensium decreta de Eleusiniorum sacris, quibus rex praesidebat, archontis nomen inscriptum habent aeque atque illa, quae ad magna Dionysia spectabant, quorum administratio penes ipsum archontem erat? Neque eius moris causa in obscuro est; nam magistratus nomen ideo praemittitur, ut facili negotio, adhibitis fastis, quando quodque decretum factum sit perspici possit. Cui consilio quin Rhodii nequaquam satisfacturi fuerint, si promiscue diversorum magistratuum nominibus usi essent, vix quisquam dubitabit. Quare Newtoni sententia sic modo teneri poterit, ut sumamus omnia omnino Rhodiorum plebiscita nauarchi nomen praescriptum habuisse. Atque hoc genus magistratus eponymi rarissimum esse, sed non plane inauditum monuerunt homines docti, cum ad Teniorum et Abydenorum exemplum provocarent. At obstant certa testimonia, quae Rhodi sacerdotem Solis potius eponymum fuisse ndicant. Namque in decreto Lindiorum apud Rossium Hellenicorum II p. 113 n. 47, quod superiore commentatione tractatum est, quae v. 2 leguntur *τοῦ δὲ Ἁλίου* (sc. *ἱερατεύοντος*) *Ῥοδοπείθευς*, aliter intellegi nequeunt, quia tituli argumentum non spectat ad Solis sacra Rhodia, sed ad Lindia Bacchi. Neque magis ambiguum est, quod legitur in decreto populi Rhodiorum (v. 1 *ἔδοξε τῷ δ]άμῳ ἐν τᾷ ἐκλησίᾳ ἐν τῷ Ἀρταμιτίῳ μηνί*) edito a M. Collignon Bulletin de correspondance Hellénique VII (1883) p. 97, v. 5: *[ἐπὶ ἱερέως ὃς ἂν] μετὰ Εὐκράτη ἱερατεύῃ μέχρι Θεσμοφορίου τρίτ[ης]*. Etenim ne hic quidem ulla est causa in argumento decreti posita cur sacerdos commemoretur. Quae cum ita sint, certe non casu factum esse indicabimus, ut in ipsa Coorum urbe, quam Asclepiei mentio monstravit, satis constet magistratum eponymum fuisse, cuius appellatio hic commodissime reponi possit, m o n a r c h u m dico (cf. Observationes epigraphicas meas, Halis 1885, p. XIII). Atque ut omnis dubitatio tollatur, nummi a populo Coorum cusi testimonium affero. Nempe ad unum omnes eorum nummi, qui quidem imperatorum Romanorum aetate antiquiores sint, praeter civitatis appellationem unum hominis nomen nominativo casu, modo plene scriptum modo terminatione omissa, continent. Hos esse eponymos magistratus, i. e. monarchos, luculentissime inde apparet, quod ex perpaucis monarchorum nominibus, quae ex inscriptionibus cognita habemus, unum certe idque rarissimum in nummo redit. Cf. titulum honorarium Annuaire de l'association pour l'encouragement des études Grecques IX (1875) p. 269 n. 2 *Εἰρηναῖος Εὐαράτου Εὐάρατον Ἀχελφο[ν,] | ἱερατεύσαντα Ἀπόλλωνος Δαλίου καὶ Διὸς | [Π]ολιέως καὶ Ἀθανᾶς καὶ δυώδεκα θεῶν καὶ | μοναρχήσαντα, θεοῖς*, cum nummo apud Mionnetum Descr. de médailles III p. 406 n. 61: *ΚΩΙΩΝ. ΕΥΑΡΑΤΟΣ.* In eadem vero pagina n. 57 alium invenies nummum signatum *ΚΩΙΩΝ. ΝΙΚΟΜΗ[δης]*, quo minus dubites in tituli quem tractamus initio mecum reponere *[Ἐπὶ μον]άρχου Νικομήδους*.

Denique in ipso donationum latereulo *b*, v. 29 legitur *προστάται οἱ σὺν Χα[ρ]ίνῳ*. Hoc quoque magistratus vocabulum quum a titulis Rhodiis alienum sit, invenitur apud Coos et Calymnios. Atque horum quidem plebiscita honoraria pleraque praemissam habent formulam *ἔδοξε τᾷ βουλᾷ καὶ τῷ δάμῳ, γνώμᾳ προστατᾶν* (Newton *Greek Inscriptions in the British Museum* II p. 54 n. CCCII sqq.). Sed eadem etiam apud Coos legitur in decreto supra allato de honoribus ab Halicarnassensibus in Hermiam Coum delatis (Bulletin de corr. Hell. V p. 211 n. 6 vers. 23). Utriusque populi prostatae coniunctim commemorantur apud Newtonum *Greek Inscriptions in the British Museum* II p. 84 n. CCXCIX *a* v. 24 sqq.: *τοὶ δὲ ἀδίκ[η]μα τοι*

τῶμ μαρτύρων παραγενέσθαι ἐπὶ τὸ δικ]αστήριον ἐγμαρτυρησάντω ἐπὶ τῶν προστατᾶν ἐν ἑκατέρᾳ | τᾷ πόλι, v. 30 sq.: *τοὶ δὲ προστάται τὰς μαρτυ[ρία]ς τὰς ἐγμαρτυρηθείσα[ς] ἐπ' αὐτῶν ἐπισαμαινέσθω τᾷ δαμοσί[ᾳ σφρ]αγῖδι*. Etiam in eis quae proxime insequuntur identidem commemorantur *τοὶ προστάται τοὶ ἐν Κῷ* et *τοὶ προστάται τοὶ ἐν Καλύμνᾳ*. De eorum munere atque officiis etsi plane certa dici nequeunt, tamen ex formula illa decretorum iure collegerunt homines docti, eos senatus praesides esse ex ipso senatorum numero sorte aut suffragiis electos, similes prytanum Atheniensium. Quae vero postremo loco ex inscriptione Calymnia iudiciaria attuli, ea ut infringant hanc coniecturam tantum abest, ut confirmare adeo videantur; certe sigilli publici mentionem cum ea optime convenire vix negaveris, quod Athenis penes epistatam prytanum fuisse constat. Quo minus de Rhodiorum republica cogitari licet, apud quos senatus praesides *πρυτάνεις* vocatos esse scimus (cf. Gilbert II p. 178).

Unum restat magistratus nomen v. 22: *τοὶ πωληταὶ ἐγδόντω στάλαν*. Sed eo neutram in partem quicquam probari potest, quia poletas fuisse scimus et Rhodi (Cauer Delectus ed. 2 n. 181 v. 98 sqq. *οἱ δὲ πωληταὶ ἀποδόσθων* sc. *τὰν στάλαν*) et apud Coos (Bulletin de corr. Hellénique V (1881) p. 206 n. 2 v. 12 sqq.: *τοὶ δὲ π[ωλη]ταὶ μισθωσάντω ἀναγρ[άψαι τὰν] προξενίαν ἐς τὰν στ[άλαν]*).

Iam quum complura invenerimus eaque manifestissima vestigia institutorum a Rhodiorum rebus alienorum, ne illud quidem videtur neglegendum, *a*, 8 sqq. scriptum esse *τὸς δηλομένος τῶν τε πολιτᾶν καὶ πολιτίδων καὶ νόθων καὶ π α ρ ο ί κ ω ν καὶ ξένων*. Nam qui hic *πάροικοι* audiunt, in duobus Rhodiis inscriptionibus *μετοίκων* nomine indicantur (Ross Inscr. inedd. fasc. III p. 32 n. 278. Hellenicorum II p. 109 n. 38). Non fugit hoc Schumacheri diligentiam (De republica Rhodiorum p. 36), neque per se inepta aut improbabilis est eius opinio, temporis magis quam loci discrimen esse. Sed nunc ni fallor aliter iudicandum erit.

Haec etsi fortasse cuipiam sufficere videantur ad veram originem tituli demonstrandam, tamen ne quicquam dubitationis haereret in animis lectorum, etiam nomina hominum qui hic recensentur cum eis accurate conferre constitui, quae Coi usitata fuisse ex aliis titulis novimus. Quem laborem nequaquam irritum fuisse iam apparebit.

I. In traditionum tabula ab hieropoeis Deliorum archonte Demare (circiter 180 a. Chr. n.) confecta, quam edidit Th. Homolle Bulletin de correspondance Hellénique VI (1882) p. 29 sqq.[1]), septem phialae argenteae recensentur diversis temporibus a civitate Coorum Apollini Delio dedicatae et per architheoros Delum transmissae: 1) *φιάλη ἀργυρᾶ ἐμ πλινθείῳ, Κῴων ἀνάθημα, ἀρχιθεώρου Ε ὐ έ λ θ ο ν τ ο ς* v. 31. — 2) *φιάλη ἀργυρᾶ ἐμ πλινθείῳ, Κῴων ἀνάθημα, ἀρχιθεώρου Μ α κ α ρ έ ω ς* v. 34.[2]) — 3) *ἡ ἀνατεθεῖσα φιάλη ἐπ' ἄρχοντος* (sc. *ἐν Δήλῳ*) *Τηλεμνήστου, ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Κῴων, ἀρχιθεώρου Ἀ λ θ α ι μ έ ν ο υ* v. 37. — 4) *ἄλλη, ἐπ' ἄρχοντος Τελεσαρχίδου, ἀνάθεμα Κῴων, ἀρχιθεώρου Ν ι κ α γ ό ρ α τ ο ῦ Θ ε ο δ ώ ρ ο υ* v. 39. — 5) *ἄλλην, Κῴων ἀνάθεμα, ἀρχιθεώρου Χ α ι ρ ε σ τ ρ ά τ ο υ τ ο ῦ Ἑ κ α τ ο δ ώ ρ ο υ* v. 95. — 6) *φιάλη ἐμ πλινθείῳ, ἀνάθεμα Κῴων, ἀρχιθεώρου Δ ι ο μ έ δ ο ν τ ο ς τ ο ῦ Ζ μ έ ν δ ω ν ο ς* v. 109. — 7) *φιάλη ἐμ πλινθείῳ, ἐπιγραφὴν ἔχουσα· Ἁ πόλις ἁ Κῴων ἀρχιθεώρου ΠΟΜΗΡΟΣ καὶ συνθεώρων* v. 162. — Hic inprimis attendendum est ad sextum nomen. Etenim in pecuniarum donatarum latereulo, de quo verba facimus, *d*, 14 legitur *Ζ μ έ ν δ ρ ω ν Δ ι ο μ έ δ ο ν τ ο ς*, *d*, 80 recurrit nudum nomen *Ζμένδρων*, cuius praeterea nullum usquam in litteris Graecis

[1]) Repetita est in Sylloge mea n. 367.

[2]) Etiam Annuaire de l'association pour l'encouragement des études Grecques en France IX (1875) p. 398 n. 10 Col. VII v. 68 occurrit *Μακαρεύς* hominis Coi nomen.

exemplum exstare videtur.[1] Certe Rhodi nullum eius vestigium est. Quod autem utrobique cum eodem Diomedontis nomine in eadem parentela coniungitur, tanti momenti mihi esse videtur, ut paene hoc unum exemplum sufficere existimem ad omnem dubitationem de tabulae illius origine expellendam. Quare nemo facile dubitabit, ex quinti architheori nomine illic *d*, 6 restituere [*Ἑκατ*]*όδωρος Χαιρεστράτου*. Ex eis qui restant, tria prima nomina item leguntur in tabula illa musei Britannici: *c*, 56 *Εὐέλθων Σωφίλου*, *c*, 81 *Ἄρατος Μακα*[*ρέως*], *d*, 70 *Ἀλθαιμένης ..... σθένευς*. Homines iidem num sint, hic sane in medio relinquendum est, quia in traditionibus Deliacis patronymica desiderantur; sed sic quoque tria nomina, ex quibus nullum paullo frequentius est, hic redeuntia magnam ad persuadendum vim habent. Septimum vero nomen (*ΠΟΜΗΡΟΣ*) corruptum esse, sed nullam probabilem emendationem succurrere significavi Sylloges meae p. 525 not. 60. En desperato loco salutem affert tabula illa Rhodi inventa, in qua *b*, 58 occurrit *Πόμπις Ζωπύρου*. Quo ex loco sine ulla haesitatione illic rescribo *ἀρχιθεώρου Πόμπιος καὶ συνθεώρων*, neque quisquam me audaciae insimulaverit nisi qui ignoret quam saepe in titulis legendis *Π* cum *Η* et *Ι* cum *Ρ* confundantur. Restat unus architheorus (4) *Νικαγόρας Θεοδώρου*. Sane haec duo nomina coniuncta in illa tabula non sunt, sed non est neglegendum, utrumque per se admodum frequenter ibi occurrere, *Νικαγόρας* quater (*b*, 16. *c*, 34. 51. *d*, 18), *Θεύδωρος* adeo septiens (*a*, 68. *b*, 19. 42. 45. 57. *c*, 9. 45).

II. Etiam in ipsa insula Co complures tituli inventi sunt, quorum unusquisque paullo maiorem hominum numerum recenseat. Neque ullus est in horum numero, ubi non complures, qui in illo donationum laterculo sunt, aut ipsi redeant aut eorum patres filiive. Enumerabo exempla ita ut ex singulis titulis nomina quae illic quoque leguntur exscribam, addita intra uncos lateris et versus significatione: 1) Bulletin de correspondance Hellénique V (1881) p. 225 n. 14: *Τοίδε ἐστεφανώθην ἀρχεύσαν|τες καὶ τὰ ἱερὰ ἐχθύσαντες κατὰ | τὰ πάτρια ταῖς Νύμφαις καὶ δεξά|μενοι τὸς φυλέτας ἀξίως τᾶν | θεᾶν*. Sequuntur quinque et viginti virorum nomina, ex quibus quinque huic titulo cum illo communia sunt: *Λύκαιθος Αἰνησία*[2]) (*Αἰνησίας Λυκαίθου d*, 59), *Ἀρισταγόρας Σίμου* (*d*, 3), *Ἀρισταγόρας Διοκλεῦς* (*b*, 9), *Ἐπίνικος Ἀρισταγόρα* (*c*, 50), *Παναμύας Μαιδάτα* (*b*, 78). 2) Pittakis Eph. arch. 3863 ex lapide invento in vico *Antimachia* insulae Coi edidit laterculum, cuius rationem simillimam esse eius, in quo examinando nunc versamur, formula initialis docet: *Τοίδε ἐπαγγείλαντο εἰς* [*τ*]*ὰν κατα|σκευὰν τοῦ Ἀφροδισίου κατὰ τὸ ψάφισμα | τὸ κυρωθὲν ὑπὸ Δαμοκρίτου τοῦ Δαμοκλεῦς*. Subiuncta sunt duodequadraginta hominum nomina, addita unicuique nomini nota numerali quinque drachmas significante. In eo numero octo homines sunt, qui etiam in illa tabula recurrant: *Ἐπίγηρις Ἐπιχάρμου* (*Ἐπίχαρμος Ἐπιγήριος d*, 40)[3]), *Μοσχίων Φιλίστου* (*Φίλιστος Μοσχίωνος b*, 7), *Παρμενίσκος Αἰσχυλίνου* (*Αἰσχυλῖνος Παρμενίσκου d*, 8), *Σιμίας Ἑκαταίου* (*Ἑκαταῖος Σ*[*ιμία*] *b*, 75), *Λεύκιππος Λυκαίθου* (*Λύκαιθος Λε*[*υ*]*κίππου*[4]) *b*, 2), *Τείσαρχος*

[1]) Quod in titulo Deliaco *Ζμένδων* scriptum est, ad incuriam magistratus aut ministri referendum videtur, qui innumerabilium vasorum, ex parte sine dubio male habitorum, titulos exscribebat ut traditionum tabulis insererentur. Quo in molestissimo negotio fieri non poterat, quin hic illic erraretur, neque usquam proclivior error erat quam in nomine Graecis omnibus praeter Coos ignoto atque inaudito.

[2]) Litteris diductis ea nomina imprimenda curavi, quae propter raritatem maxime idonea ad probandam sententiam meam videbantur.

[3]) *Ἐπίγηρις* etiam *d*, 29 scriptum est.

[4]) In fine versus *ΛΕ* exhibet editor Anglus, initio eius qui insequitur *ΚΙΠΠΟΣ*. At *Λέκιππος*, ut ille scripsit, nomen Graecum certe non est. De restituendo vero nomine eo minus dubitari licet, quia etiam in duobus aliis titulis Cois horum hominum mentio fit: In decreto sodalitatis quae Iovis Pluvii sacris studebat (Annuaire de l'association pour l'encouragement des études Grecques en France IX (1875) p. 281 n. 7) collaudatur *Λύκαιθος Λευκίππου ἐπιμήνιος*, et in tabula genealogica ibidem p. 308 n. 10 col. VIII v. 16 haec leguntur: *Λεύκιππος Λυκαίθου, μα*[*τρὸς*] *δὲ Φιλιάδος τᾶς* [*Ἀ*]*λ*[*κι*]*δάμου*.

Γεράστιος[1]) (*d*, 67), *Ἀγίας Δορκύλου* (*c*, 65), *Ἀριστόβουλος Ἀρίστου* (*d*, 49). Memorabile est, cum patrum filiorumque nomina in titulo Bull. V p. 225 n. 14 omnia eodem ordine redeant praeter unum (*Λύκαιθος Αἰνησία*), hic ex octo nominum paribus quinque, quae in tabulae priore parte sunt, inversum, tria modo sub finem catalogi scripta eundem ordinem habere. Quae res indicio esse videtur, illum titulum aetate supparem esse tabulae Rhodi inventae, hunc vero aliquot lustris antiquiorem, quippe qui in priore parte, ubi cives aetate provectiores et maiore auctoritate florentes recenseri consentaneum est, patres eorum qui illic perscribuntur contineat.

3) Ex septem hominibus, sacerdote Apollinis et sex hieropoeis, qui enumerantur in titulo dedicatorio Coo Annuaire de l'ass. IX (1875) p. 288 n. 9, duorum hieropoeorum, Hieronis Stratippi f. et Phaenippi Onasiclis f., nomina redeunt in inscriptione musei Britannici (*c*, 43 *Ἱέρων Στρατίππου*. *d*, 23 *Ὀνασικλῆς Φαινίππου*).

4) In plebiscito Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 211 n. 6 (vide supra p. XI), legitur *στεφάνῳ, ᾧ τετιμάκαντι* (Halicarnassenses) *Ἑρμίαν Ἐμμε*[*νίδα*]. Iam vix dubitabis mecum in tabula donationum *b*, 57 *Ἑρμίας Ἐμ*[*μενίδα*] rescribere.

III. Non usus sum adhuc nisi patrum filiorumque nominibus quae eadem coniuncta utrobique leguntur aut eodem ordine aut inverso, ita ut eosdem aut certe eiusdem familiae homines designari appareat. Nam si singula nomina separatim examinare voluissem, simpliciter dicere potui inter omnia quae hi tituli habeant paene nullum esse, quod non redeat in illo laterculo, cuius de origine nunc quaeritur. Sed haec argumentandi ratio lubrica esset, quia haud pauca ex eis tam volgaria sunt, ut eorum exempla facili negotio ubivis per totam Graeciam repperias. Tamen nonnulla non videntur silentio praetereunda. Primum enim totum genus aliquod nominum frequentia in tabulis illis insigne est, ea dico, quae ab Hecates deae nomine derivantur. Habemus enim praeter unum nomen in fine mutilum (*Ἑκα* . . . . *d*, 16) Hecataeos quinque, Hecatodoros septem: *Ἑκαταῖος Ζωΐλου a*, 43. 44. *Ἑκαταῖος Θευδότου d*, 43. *Ἑκαταῖος Σ*[*ιμία*] *b*, 75. *Ἑκαταῖος Ἑκαταίου τοῦ Ἑκατοδώρου c*, 32. *Ἑκατόδωρος Ἑκατοδώρου b*, 52. *Ἑκατόδωρος d*, 79. *Ἑκατόδωρος Νικομήδευς a*, 41. *Κρατίδης Ἑκατοδ*[*ώρ*]*ου d*, 43. *Πλάτων Ἑκατοδώρου c*, 40.[2]) Atqui eiusmodi nomina apud Coos usitatissima fuisse magno testimoniorum epigraphicorum numero confirmatur. Cf. Ross Hellenicorum II p. 95 n. 18: *ἱερεὺς Ἑκαταῖος Ἑκατοδώρου, ἱεροποιὸς Ἑκατόδωρος Ἑκαταίου*. Ross Inscr. inedd. fasc. II p. 63 n. 178 l: *Ἑκατόδωρος Περιγένου*. ibid. n. 178 k: *Φίλιστος Ἑκατωνύμου*. ibid. n. 178 d: *Ἑκαταίας* (lege *-αῖος*) *Ἑκατοδώρου*. Eph. arch. 3863 v. 20: *Σιμίας Ἑκαταίου*. Arch. und epigr. Mitth. aus Oesterreich VII (1883) p. 124: *Ἑκαταῖος κατ' ὄνειρον*. Annuaire de l'association pour l'encouragement des études Grecques en France IX (1875) n. 10 p. 295 col. I v. 49: *Ἀπολ*[*λόδ*]*ωρος Ἑκατωνύ*[*μου*]. p. 297 col. II v. 59: *Δαμόστ*[*ρατος Ἑκ*]*ατοδώρου*. p. 299

[1]) *ΤΕΡΑΣΤΙΟΣ* Pittakis, cuius apographum haud paucos manifestos errores habet. Etenim *Γέραστις* etiam in illa tabula genealogica est, quam superiore nota commemoravi (p. 308 col. VII v. 63 [*Φα*]*ινύλος Γεράστιος*), atque ibidem plus semel invenitur compositum nomen *Γεραστιφάνης* (p. 295 col. I v. 63. 64. 66. 69. p. 299 col. IV v. 28). Denique apud Rossium Hellenicorum I, 2 p. 95 n. 18 inter sex hieropoeos tertio loco est [*Γ*]*έραστις Ἀγησινίκου*; sed hoc exemplum, quia prima littera deleta est, in censum non venit in genuina nominis scriptura constituenda.

[2]) Non connumeravi *d*, 6 [*Ἑκατ*]*όδωρος Χαιρεστράτου*, quia illic nomen coniectura demum ex tabulis traditionum Deliacarum restitui.

col. IV v. 46: *ματρὸς δὲ | Δημοῦς τᾶς Ἑκατοδώρου.* p. 302 col. V v. 41: *ματρὸς δὲ Ἑκαταίας τᾶς Ἑκατοδώρου.* p. 308 col. VIII v. 8: *Ἑκατόδωρος Τιμώνακτος, ματρὸς δὲ Σίμ[ου] τᾶς Ἑκατοδώρου.* (cf. v. 32.) p. 321 n. 11 v. 1 *μόναρχος Ἑκατόδωρος.* v. 7 *Ἑκατόδωρος Κλευαγόρου·* De Hecates in insula Co sacris testantur duo tituli dedicatorii (*Ἑκάτᾳ Στρατίᾳ* Annuaire pour l'encouragement des ét. Gr. IX (1875) p. 288 n. 9. Ross Hellenicorum I p. 95 n. 18). Eiusmodi igitur nominum copia ut cum Coa lapidis illius origine optime convenit, ita nullo modo conciliari potest cum eorum sententia, qui inscriptionem ad Rhodiorum res publicas referunt. Etenim etsi multo plures exstant Rhodiae inscriptiones quam Coae, eaeque ingentem nominum propriorum numerum continent, tamen cum omnes perlustrarem, ne unum quidem nomen quod ab Hecates deae appellatione derivatum esset, repperire potui.[1])

Denique nonnulla nomina rariora hic componere liceat, quae illi donationum laterculo cum aliis titulis Cois communia sunt: *Ἀχελῷος* *b*, 65 — Annuaire de l'assoc. IX (1875) p. 269 n. 2. *Δάρδανος* *a*, 40. 58 — Annuaire IX (1875) p. 309 col. VIII v. 20. *Διδύμαρχος* *d*, 54 — Ann. p. 297 col. II v. 58. p. 306 col. VII v. 4. *Θαυμῖνος* *b*, 4 — Ann. p. 299 col. IV v. 36. Hic sane editor exhibet *ματρὸς δὲ Ζωπυρίδος τᾶς Θαυγίνου.* Sed perperam suppletum esse praeter illud alterum testimonium mira nominis forma indicio est, quum *Θαυμῖνος* recte derivetur a *θαῦμα* vocabulo. In nominibus *Κλεῖνος* (*c*, 2. 33. *d*, 78) et *Κληναγόρας* (*c*, 30) vel singularis inconstantia in vocali prima exprimenda redit in duobus titulis Cois. Nam *Κλεῖνος* est Ann. p. 302 Col. V v. 43, *Κληναγόρας* p. 301 Col. V v. 27. 30, et in titulo Bulletin de correspondance Hellénique VII (1883) p. 481 n. 4 legitur *Κλεῖνος Κληναγόρα.* *Λαμπίας* *b*, 47. *c*, 36. 71. *d*, 55 — Ann. p. 300 Col. IV v. 60. p. 302 col. V v. 56. *Τήμενος* *c*, 45 — Ann. p. 301 Col. V v. 16. p. 307 col. VII v. 49. *Φαινύλος* *c*, 22 — Ann. p. 296 col. II v. 14. p. 308 col. VII v. 63. 65. *Χάρμιππος* *b*, 50. *d*, 37 — Ann. IX (1875) p. 281 n. 7. p. 296 col. I v. 73. 76. 81. *Χαρμύλος* *b*, 31. *c*, 49. *d*, 37 — C. I. G. 2503. Archives des missions Ser. III T. III (1876) p. 103. Annuaire IX p. 295 col. I v. 67. p. 306 col. VII v. 1.

Sed iam satis disputasse mihi videor; neque enim quemquam etiam plura aut certiora argumenta desideraturum esse existimo.

---

[1]) De titulis dico; neque enim ignoro Hecatona Rhodium philosophum Stoicum. Sed is num re vera origine Rhodius fuerit ignoratur.

I. Scholae Theologorum.

a. Professorum ordinariorum.

IUSTUS IACOBI, D., Decanus.

I. Publice *historiam sacrorum saeculo XVI. instauratorum* enarrabit binis horis d. Sat. h. XI—I.

II. Privatim *1) historiae ecclesiae partem alteram* enarrabit quinis per hebd. dieb. h. XI—XII.

2) theologiam symbolicam (polemicam) docebit quinquies per hebd. h. XII—I.

III. Privatissime et gratis in seminario regio theologico *exercitationes historicas* moderari perget.

CONSTANTINUS SCHLOTTMANN, D.

I. Publice *alteram Iesaiani libri partem* (c. XL—LXVI) interpretabitur bis p. h. d. Lun. et Mart. h. mat. VII—VIII.

II. Privatim *1) historiam populi Israelitici* enarrabit bis p. hebd. d. Iov. et Ven. h. mat. VII—VIII.

2) psalmos interpretabitur quinquies p. hebd. h. IX—X.

III. In seminario regio theologico *exercitationes exegeticas V. Test.* moderabitur. Praeterea iterum eiusdem sodalibus, qui ad *epigraphicen semeticam* incumbere cupiunt, inscriptiones interpretandas proponet.

IULIUS KOESTLIN, D.

I. Publice ex instituto Lenziano *1) primam Ioannis epistolam* interpretabitur d. Sat. h. X—XI.

2) potissima quae ad ethicen pertinent Novi Testamenti dicta exponet d. Sat. h. VIII—X.

II. Privatim *1) Ioannis evangelium* interpretabitur quinquies p. h. h. X—XI.

2) dogmatices partem priorem quae christianam apologeticen et religionis philosophiam continent quinquies p. hebd. h. VIII—IX tradet.

III. In seminario regio theologico *exercitationes systematicas* moderari perget.

WILIBALDUS BEYSCHLAG, D.

I. Publice *epistolam Pauli ad Corinthios alteram* interpretabitur d. Merc. h. X—XI.

II. Privatim *1) priorem Pauli ad Corinthios epistolam* interpretabitur quaternis p. hebd. scholis h. X—XI.

2) Theologiam biblicam novi Testamenti tradet quinquies p. hebd. h. XII—I.

III. In seminario regio theologico *exercitationes exegeticas N. Test. et homileticas* moderabitur.

EDUARDUS RIEHM, D.

I. Publice *geographiam Palaestinae* docebit d. Merc. h. III—IV.

II. Privatim *1) archaeologiam Hebraicam* tradet quater p. hebd. h. III—IV.

2) librum Iobi explicabit quinquies p. hebd. h. IV—V.

III. Privatissime et gratis *societatis Veteris Testamenti studia colentis* exercitationes moderari perget d. Iov. h. VI vesp.

HERMANNUS HERING, D.

I. Publice *hymnorum ecclesiae historiam* enarrabit d. Sat. h. VII—VIII.

II. Privatim *1) Theologiae practicae partem priorem* tradet quinquies p. hebd. h. VII—VIII.

2) historiam artis educandi scholarumque minorum quae dicuntur ordinum docebit dieb. Iov. et Ven. h. IX—X.

III. In seminario regio theologico *exercitationes* et *catecheticas* et *homileticas* et *proseminarium homileticum* moderabitur.

MARTINUS KAEHLER, D.

I. Publice *historiam ethices universae* adumbrabit die Merc. h. IX—X et die Sat. h. X—XI.

II. Privatim *1) theologiam ethicam* libellum suum secutus docebit quinquies p. hebd. h. VIII—IX.

2) epistolam *ad Ebraeos* scriptam interpretabitur quaternis p. hebd. scholis h. IX—X.

III. Privatissime et gratis *exercitationes societatis exegeticae Novi Testamenti* moderabitur d. Ven. h. VI.

b. Professorum extraordinariorum.

GUSTAVUS KRAMER, D.

Scholas non habebit.

EDUARDUS GRAFE, Lic.

I. Publice *exercitationes ad Novum Testamentum pertinentes* instituet d. Merc. h. VI.

II. Privatim *1) introductionem in libros Novi Testamenti* docebit quinquies p. hebd. h. XII—I.

2) epistolam a Paulo apostolo ad Romanos datam interpretabitur quaternis p. hebd. scholis h. X—XI.

c. Licentiatorum privatim docentium.

OTTO RITSCHL, Lic.

Gratis *Friderici Schleiermacheri theologiam* binis per hebdomadem scholis postea definiendis adumbrabit.

IOANNES GLOËL, Lic.

Privatim *evangelia Matthaei Marci Lucae* synoptice interpretabitur quinquies p. hebd. h. X—XI.

ALBERTUS EICHHORN, Lic.

Privatim *historiam dogmatum* enarrabit quinis p. hebd. scholis h. XI—XII.

II. Scholae Iurisconsultorum.

a. Professorum ordinariorum.

HERMANNUS FITTING, Dr.

I. Publice *praecepta iuris Romani de ordine iudiciorum privatorum* tradet d. Sat. h. X—XI.

II. Privatim *1) institutiones iuris Romani* docebit quotidie h. IX—X.

2) processum civilem imperii Germanici tractabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII—IX.

3) doctrinam de concursu creditorum secundum ius imperii Germanici exponet d. Merc. Sat. h. VIII—IX.

ALFREDUS BORETIUS, Dr.

I. Publice *ius cambiale* docebit d. Merc. h. XI—XII.

II. Privatim *1) ius commerciorum Germanicum* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI—XII.

2) imperii et iuris Germanici historiam enarrabit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XII—I.

GUSTAVUS LASTIG, Dr.

I. Privatissime et gratis in seminario iuridico *exercitationes iuris civilis* moderabitur d. Iov. h. IV—VI.

II. Privatim *1) ius Germanicum privatum* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX—X.

2) encyclopaediam iuris tradet d. Merc. et Iov. h. VIII—IX.

AEMILIUS BRUNNENMEISTER, Dr.

I. Publice *in seminario iuridico Constitutionem Criminalem Carolinam* interpretabitur d. Sat. h. X—XI.

II. Privatim *1) processum criminalem* tractabit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X—XI.

2) exercitationes iuris criminalis practicas instituet d. Ven. IV—VI.

EDGARUS LOENING, Dr.

I. Publice *de constitutione imperii Germanici* dissseret d. Ven. h. XII—I.

II. Privatim tractabit *1) ius publicum cum Germanicum tum Borussicum* d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. XII—I.

2) Ius gentium d. Merc. XI—XII, Sat. XI—I.

FRIDERICUS SCHOLLMEYER, Dr.

I. Publice *de executione secundum praecepta processus civilis imperii Germanici* disseret d. Sat. h. X—XI.

II. Privatim *1) ius Borussicum privatum* docebit quotidie h. IX—X.

2) historiam iuris Romani enarrabit d. Lun. Mart. Ven. h. VIII—IX.

3) exercitationes processus civilis practicas moderabitur d. Iov. h. V—VII.

RUDOLFUS STAMMLER, Dr., Decanus.

I. Publice disseret *de fontibus iuris secundum ius pandectarum* d. Lun. h. XI—XII.

II. Privatim *1) ius pandectarum* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X—XI, d. Mart. Iov. Ven. h. XI—XII.

2) exercitationes pandectarum practicas instituet d. Mart. h. V—VII.

III. Privatissime et gratis *in seminario iuridico scribendi* et *disputandi de iure civili exercitationes* moderabitur secundo quoque die Merc. h. VI.

b. Professoris ordinarii honorarii.

GUILELMUS A BRUENNECK, Dr.

I. Publice *ius matrimoniorum* tradet d. Sat. h. VIII—IX.

II. Privatim *ius ecclesiasticum cum catholicorum tum protestantium* docebit diebus Lun. Mart. Iov. Ven. VIII—IX.

c. Doctoris privatim docentis.

ADOLPHUS ARNDT, Dr.
I. Gratis *de historia ac natura Constitutionis Borussicae* tractabit d. Merc. h. IV—V.
II. Privatim *ius administrationis cum Germanicum tum Borussicum* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. XII—I.

III. Scholae Medicorum.

a. Professorum ordinariorum.

LUDOVICUS KRAHMER, Dr.
I. Publice *artem formulas medicas concinnandi* tradet d. Merc. et Sat. h. IX—X.
II. Privatim *medicinam forensem* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX—X.

THEODORUS WEBER, Dr.
I. Publice *exercitationibus clinicis ambulatoriis* praeerit d. Merc. et Sat. h. XII—I.
II. Privatim *1) scholas clinicas* habebit quotidie h. VIII—IX$^1/_4$. *2) scholas policlinicas* habebit quotidie h. def.

ROBERTUS OLSHAUSEN, Dr.
I. Publice *morbos puerperarum* docebit d. Iov. h. V—VI.
II. Privatim *1) scholas gynaecologicas clinicas* moderabitur quotidie h. IX—X. *2) operationes obstetricias* docebit phantomate in usum adhibito d. Mart. et Ven. h. VIII—IX, d. Merc. et Sat. h. VII—VIII.

THEODORUS ACKERMANN, Dr., Decanus.
I. Publice *de anatomia pathologica hepatis* dissseret d. Sat. h. XII—I.
II. Privatim *1) pathologiam generalem una cum anatomia pathologica generali* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XII—I. *2) exercitationes pathologico-histologicas* instituet d. Lun. Merc. Ven. h. IV—VI.
III. Privatissime peritioribus *laborandi copiam in instituto pathologico* dabit quotidie h. IX—I et h. III—VII.

HERMANNUS WELCKER, Dr.
I. Publice *situm viscerum* demonstrabit d. Merc. h. X—XII.
II. Privatim *1) anatomiae partem secundam, angiologiam et neurologiam,* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI—XII$^1/_2$. *2) generationem et historiam evolutionis corporis humani* docebit d. Mart. et Ven. h. III—IV. *3) osteologiam et syndesmologiam* docebit d. Iov. Sat h. VIII—IX.

RICARDUS A VOLKMANN, Dr.
I. Publice *de orthopaedia* disseret d. Sat. h. XII—I.
II. Privatim *1) scholas clinicas chirurgicas* habebit quotidie h. XI—XII$^1/_2$. *2) operationibus chirurgicis* in cadaveribus humanis instituendis praeerit una cum Dr. Leser quotidie h. VI—VIII mat.

IULIUS BERNSTEIN, Dr.
I. Publice *physicen* in usum medicorum docebit d. Lun. h. IX—X.
II. Privatim *1) physiologiae partem processus animales continentem* docebit d. Mart. — Sat. h. IX—X. *2) exercitationes physiologicas* habebit bis p. hebd. h. IV—VI.
III. Privatissime et gratis *disquisitiones physiologicas* in laboratorio peritiorum in usum moderabitur quotidie h. VIII—I.

ALFREDUS GRAEFE, Dr.
I. Publice *de oculorum motus theoria* disseret d. Merc. h. V—VI.
II. Privatim *exercitationibus clinicis ophthalmiatricis* praeerit d. Lun. et Iov. h. VII—VIII$^3/_4$.

EDUARDUS HITZIG, Dr.
I. Publice *psychiatriam* docebit d. Iov. h. X—XI.
II. Privatim *scholas clinicas psychiatricas et neuropathologicas* habebit d. Merc. et Sat. h. II$^1/_2$—IV.

CAROLUS EBERTH, Dr.
I. Publice *de histologia et evolutione organorum sensuum* disseret additis demonstrationibus semel p. hebd. d. Merc. h. XII—I.
II. Privatim *1) histologiam* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X—XI. *2) exercitationes histologicas* habebit d. Mart. et Iov. h. IV—VI.
III. Privatissime *1) de microorganismis* disseret et quid valeant in corpore humano additis demonstrationibus et exercitationibus d. Lun. et Ven. h. XII—I. *2) exercitationes histologicas iis, qui iam imbuti sunt scientia histologica, accommodatas* instituet h. def.

b. Professorum extraordinariorum.

HERMANNUS SCHWARTZE, Dr.
I. Publice *methodum explorationis otologicae* docebit d. Merc. h. X—XI.
II. Privatim *scholas clinicas otologicas* moderabitur d. Lun. et Iov. h. X—XI.

ERNESTUS KOHLSCHUETTER, Dr.
I. Publice *balneotherapiam* docebit d. Lun. et. Iov. h. XI—XII.
II. Privatim *scholas clinicas internas propaedeuticas* moderabitur quotidie h. VII—VIII.

ERICUS HARNACK, Dr.
I. Publice *chemiae physiologicae partes electas* tradet d. Sat. h. IV—V.
II. Privatim *1) disciplinam hygieinicam publicam* docebit d. Lun. Merc. Ven. h. VI—VII. *2) Pharmacologiae partem secundam* docebit d. Mart. et Iov. h. VI—VII.
III. Privatissime *laborum* in instituto copiam dabit quotidie.

ADOLPHUS SEELIGMUELLER, Dr.
I. Publice *de syphiliticis systematis nervorum affectionibus additis demonstrationibus* clinicis d. Mart. h. VI—VII vesp.
II. Privatim *1) demonstrationes clinicas neuropathologicas* habebit d. Ven. h. IV—VI. *2) cursum neuropathologiae et electrotherapiae* offert hor. def.

RICARDUS POTT, Dr.
I. Publice *morbos cutis* docebit d. Iov. h. II—III.
II. Privatim *1) de vaccinatione* disseret d. Merc. $^1/_2$II—$^1/_2$III et Ven. h. II—III. *2) demonstrationes clinicas paediatricas* moderari perget d. Lun. Mart. Merc. Ven. h. X—XI.

ALFREDUS GENZMER, Dr.
I. Publice *de herniis* disseret semel p. hebd. h. VI—VII vesp.
II. Privatim *chirurgiam specialem* tractabit quater p. hebd. h. VI—VII.

BERNHARDUS KUESSNER, Dr.
I. Publice *de morbis organor. haematopoetic.* disseret d. Sat. h. XII—I.
II. Privatim *pathologiam et therapiam specialem* tradet d. Lun. Merc. Iov. h. XII—I.

MAXIMILIANUS OBERST, Dr.
I. Publice *artem vulnerum obligandorum* docebit d. Sat. h. IV—V.
II. Privatim *scholis clinicis propaedeuticis* praeerit d. Mart. et Ven. h. VI—VII½ vesp., d. Sat. h. X—XI½.

AEMILIUS SCHWARZ, Dr.
I. Publice *patholog. et therapiam partus human. inclus. pelvi angusta* docebit d. Mart. h. VI—VII vesp.
II. Privatim *gynaecologiam specialem simul cum operat. gynaecol. phantomate adhibito* tractabit d. Lun. Merc. Ven. h. VI—VII.

c. Doctorum privatim docentium.

LUDOVICUS HOLLAENDER, Dr.
I. Privatim *scholas clinicas ad dentium et oris morbos pertinentes* moderabitur quotidie h. VIII—IX.
II. Privatissime et gratis *de obturatione dentium* disseret semel p. hebd. h. def.

HUGO HESSLER, Dr.
I. Gratis *otoscopiam et rhinoscopiam* tractabit d. Merc. h. I—II.
II. Privatim *selecta otologiae capita* exercitationibus practicis adhibitis tradet d. Mart. Ven. Sat. h. I—II.

PAULUS BUNGE, Dr.
I. Gratis *exercitationes refractometricas* habebit d. Merc. h. III—IV.
II. Privatim *1) scholas ophthalmiatricas propaedeuticas* habebit d. Lun. Mart. Iov. h. III—IV. *2) exercitationes ophthalmoscopicas* offert bis p. hebd. h. vesp. VII—IX.

EDMUNDUS LESER, Dr.
I. Gratis *fracturas et luxationes* tractabit semel p. hebd. h. VII—VIII vesp.
II. Privatim *1) repetitorium chirurgiae* habebit ter p. hebd. h. VII—VIII. vesp. *2) operationibus chirurgicis in cadaveribus humanis instituendis* praeerit quotidie h. VI—VIII mat. una cum Prof. Dr. a Volkmann.

CAROLUS SCHUCHARDT, Dr.
I. Gratis *de monstrorum ad chirurgiam pertinentium pathologia et therapia* disseret d. Lun. h. VII—VII.
II. Privatim *orthopaediam docebit additis demonstrationibus* d. Merc. Sat. h. III—IV.

IV. Scholae Philosophorum.

a. Professorum ordinariorum.

AUGUSTUS ROSENBERGER, Dr.
Publice *1) de planetarum et cometarum motu et computatione* disseret d. Mart. Iov. et Ven. h. III—IV. *2) selecta Astronomiae physicae capita* interpretabitur d. Lun. h. III—IV.

FRIDERICUS POTT, Dr.
I. Publice *Elementa hieroglyphices Aegyptiacae* tradet d. Mart. et Ven. h. XI—XII.
II. Privatim *Grammaticam linguarum Graecae et Latinae cum veteribus Germanicis comparatam* tradet d. Mart. Merc. et Ven. h. XII—I.

EDUARDUS ERDMANN, Dr.
I. Publice *introductionem historicam in logicam* dabit d. Lun. et Iov. h. IV—V.
II. Privatim *psychologiam* docebit quinquies p. hebd. h. V—VI.

HERMANNUS KNOBLAUCH, Dr.
I. Publice *1) colloquia de rebus physicis* atque *seminarii exercitationes* moderari perget d. Merc. h. VI—VIII vesp. *2) demonstrationibus et exercitationibus in usu instrumentorum* horis commodis vacabit.
II. Privatim *physices secundam partem* sive *lucis et caloris doctrinam* docebit experimentisque illustrabit quaternis p. hebd. scholis h. IX—X.

IULIUS ZACHER, Dr.
I. Publice *carmen cui inscriptum est der Nibelunge nôt* cursim interpretabitur d. Merc. h. XII—I.
II. Privatim *Taciti Germaniam* interpretabitur ratione habita antiquitatum Germanicarum d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII—I.
III. Privatissime et gratis *seminarii germanici exercitationes* moderabitur d. Mart. h. II—IV.

HENRICUS KEIL, Dr.
I. Publice *seminarii et proseminarii philologici exercitationes* moderabitur d. Lun. et Iov. h. VIII—IX.
II. Privatim *1) historiam studiorum antiquitatis* inde a principiis eorum usque ad nostram aetatem tradet quaternis p. hebd. scholis h. XI—XII. *2) Sophoclis Electram* interpretabitur binis p. hebd. scholis h. XI—XII.

IULIUS KUEHN, Dr.
I. Publice *1) pathologiam plantarum* tradet d. Sat. h. IX—X. *2) exercitationes seminarii scientiae naturalis applicatae* bis p. hebd. moderabitur.
II. Privatim *1) agriculturam specialem* adiunctis demonstrationibus practicis docebit quater p. hebd. d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX—X. *2) oeconomiam generalem* exponet quater p. hebd. d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI—XII.
III. Privatissime *exercitationes in laboratorio oeconomico-physiologico* instituet quinquies p. hebd. h. VIII—IX.

RICARDUS GOSCHE, Lic. theol., Dr. phil.
I. Publice *de formis et epochis poeseos hebraicae Veteris Testamenti* disseret d. Merc. h. VII—VIII mat.
II. Privatim *1) Coranum interpretabitur* d. Lun. et Iov. h. XII—I. *2) Elementa linguae turcicae* docebit d. Lun. et Iov. h. IV—V.

ERNESTUS DUEMMLER, Dr.
I. Publice *de fontibus historiae populi Teutonici* disseret d. Merc. hor. VIII—IX.
II. Privatim *historiam imperii Romani inde a Iulio Caesare* tradet diebus Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII—IX.
III. Privatissime et gratis *exercitationes seminarii historici* moderabitur d. Ven. h. VI—VIII.

RUDOLFUS HAYM, Dr.
I. Publice *De iis qui post Hegelium philosophati sunt* disseret d. Mart. et Ven. h. V—VI.
II. Privatim *historiam litterarum Germanicarum a Gottschedio ad nostram usque aetatem* enarrabit quinis p. hebd. scholis h. VIII—IX.
III. Privatissime et gratis *exercitationes philosophicas* denuo instituet d. Merc. h. VI—VIII.

GREGORIUS KRAUS, Dr.
I. Publice *demonstrationes in horto* h. binis instituet.
II. Privatim *1) elementa botanices* sexies p. hebd. h. VII—VIII. *2) physiologiam plantarum*, d. Merc. h. IV—VI docebit.
III. Privatissime *1) exercitationes phytotomicas* *2) exercitationes pharmacognosticas* moderabitur.

IOANNES CONRAD, Dr.
I. Privatim *oeconomiae politicae secundam partem* (Volkswirthschaftspolitik) docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X—XI. *2) politicae partem ad incolarum numerum* (Bevölkerungspolitik), specialiter *ad curam pauperum pertinentem*, tradet d. Lun. et Iov. h. VIII—IX.
II. Privatissime et gratis *exercitationes seminarii oeconomico-politici et statistici* moderari perget.

GUSTAVUS DROYSEN, Dr.
I. Privatim *historiam aetatis revolutionis* enarrabit quaternis p. hebd. lectionibus h. IV—V.
II. Privatissime et gratis *exercitationes seminarii historici* moderari perget d. Mart. h. VI—VIII.

ALFREDUS KIRCHHOFF, Dr.
I. Publice disseret *de coloniis imperii germanici* d. Lun. h. VI—VII.
II. Privatim *1) Asiam* describet d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. matutina VII—VIII. *2) Germaniam australem* describet d. Merc. h. matutina VII—VIII.
III. Privatissime et gratis *exercitationes seminarii geographici* moderari perget d. Ven. h. VI—VII.

HERMANNUS GRENACHER, Dr.
I. Publice *de Protozois* disseret hor. def.
II. Privatim *zoologiae partem alteram, animalia tunicata et vertebrata amplectentem*, quinis p. h. horis (VI—VII pom.) tractabit.

CAROLUS STUMPF, Dr.
I. Publice *de corporis et animae inter se relationibus* disseret d. Lun. h. VI—VII.
II. Privatim *logicam et encyclopaediam philosophiae* tradet d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IV—V.

EDUARDUS HILLER, Dr.
I. Publice *1) seminarii philologici sodalibus Sallustii orationes* interpretandas proponet d. Merc. h. VIII—IX. *2) in proseminario philologico scribendi disputandique exercitationes* moderabitur d. Sat. h. VIII—IX.
II. Privatim *1) litterarum Latinarum inde ab Augusti aetate historiam* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX—X. *2) de poetis Alexandrinis disseret et Theocriti carmina selecta* interpretabitur d. Merc. et Sat. h. IX—X.

GUILELMUS DITTENBERGER, Dr., Rector.
I. Publice *Seminarii Regii philologici sodalibus hymnum Cereris Homercium* interpretandum proponet diebus Merc. et Sat. hor. X—XI.
II. Privatim *Thucydidis historias* interpretabitur diebus Lun. Mart. Iov. Ven. h. X—XI.

HERMANNUS SUCHIER, Dr.
I. Publice *1) carmina antiqua Francogallica* legenda proponet d. Merc. h. VIII—X. *2) seminarii Romanici exercitationes* moderabitur adiutore doctore Wardenburg d. Mart. h. XI et d. Sat. h. VI.
II. Privatim *1) introductionem in studium linguarum Romanicarum* tradet d. Merc. Iov. Ven. h. VIII—IX. *2) de Molieri vita et scriptis* disseret et comoediam quae inscribitur *Misanthropus* interpretabitur d. Merc. Iov. Ven. h. IX—X.

CAROLUS A FRITSCH, Dr.
I. Publice *de stratis mesozoicis eorumque fauna* disseret d. Merc. h. VI—VIII.
II. Privatim *Geologiam* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X—XI.
III. Privatissime *1) Exercitationes mineralogicas, geologicas, palaeontologicas* moderari perget quinquies per hebd. h. IX—I. *2) Seminarii mineralogici exercitationibus* praeerit d. Iov. h. IX—I. *3) Excursiones geologicas* instituet horis et diebus postea indicandis.

CAROLUS ELZE, Dr.
I. Publice *exercitationes seminarii Anglici* moderabitur d. Merc. et Sat. h. XI—XII.
II. Privatim *eam grammaticae Anglicae partem quae est de vocabulorum formis* docebit d. Mart. et Ven. h. XI—XII.

RICARDUS PISCHEL, Dr.
I. Publice *exercitationes Sanscriticas* instituet bis per hebd. hor. def.
II. Privatim *introductionem in studium linguarum* tradet ter per hebd. hor. def.

IACOBUS VOLHARD, Dr.
I. Publice *analysin volumetricam* tractabit d. Lun. h. V—VI.
II. Privatim *chemiam organicam, chemiae experimentalis partem alteram* docebit sexies p. hebd. h. VIII—IX.
III. Privatissime *exercitationes practicas in laboratorio chemico* moderabitur una cum Prof. Doebner d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX—XII et II—V.

GEORGIUS CANTOR, Dr.
I. Publice *de multitudine classium formarum binariarum quadraticarum* disseret d. Merc. h. XI—XII.
II. Privatim *analysin algebraicam* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI—XII.
III. Privatissime et gratis *colloquia cum exercitationibus seminarii mathematici* moderabitur d. Lun. h. VI—VII.

HENRICUS HEYDEMANN, Dr.
I. Publice *vasorum pictorum historiam* exponet d. Sat. h. VII—VIII.
II. Privatim *1) Graecorum antiquitates privatas* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VII—VIII. *2) monumenta musei archaeologici* explicabit d. Merc. h. VII—IX.
III. Privatissime et gratis *exercitationes archaeologicas* moderari perget d. Ven. h. VI—VIII.

ALBERTUS WANGERIN, Dr.
I. Privatim *1) theoriam curvarum duplicis curvaturae atque superficierum curvarum* tradet d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X—XI. *2) calculum variationum* docebit d. Lun. Iov. h. IX—X, d. Merc. h. X—XI.
III. Privatissime et gratis *in seminario mathematico capita selecta mechanices analyticae* tractabit coniunctis exercitationibus d. Merc. h. VIII—X.

ERNESTUS DORN, Dr.
I. Publice *capita selecta physicae theoreticae* tractabit d. Mart. et Ven. h. IX—X.
II. Privatim *theoriam elasticitatis* exponet d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII—IX.
III. Privatissime *exercitationes in laboratorio physico* instituet d. Mart. et Ven. h. III—VI.

b. Professorum extraordinariorum.

HUGO EISENHART, Dr.
I. Publice *de theoria vectigalium* disseret d. Merc. et Sat. h. IV—V.
II. Privatim *de nostrae aetatis civitatum statu* disseret d. Lun. Mart. Iov. h. IV—V.

GUSTAVUS HERTZBERG, Dr.
I. Publice enarrabit *historiam migrationis gentium sive historiam Romanorum et Germanorum inde a Constantino M. usque ad Alboinum* dieb. d. Mart. et Iov. h. X—XI.
II. Privatim docebit *antiquas rationes geographicas Graeciae* d. Lun. Mart. Iov. h. V—VI.

ERNESTUS TASCHENBERG, Dr.
I. Publice *capita electa biologiae insectorum* exponet d. Ven. h. XII—I.
II. Privatim *introductionem in entomologiam* offert d. Lun. et Iov. h. XII—I.
III. Privatissime *exercitationes entomologicas* instituet d. Merc. h. XI—I.

CAROLUS FREYTAG, Dr.
I. Publice *excursiones oeconomicas et demonstrationes practicas* instituet d. Sat. h. III—VI.
II. Privatim *1) pecuariam rem specialem* docebit d. Mart. Iov. Ven. h. III—IV, d. Merc. et Sat. h. X—XI, d. Iov. h. XII—I. *2) doctrinam de rerum rusticarum calculatione* tradet d. Merc. h. III—V.

MAXIMILIANUS MAERCKER, Dr.
I. Publice *chemiae agriculturae capita selecta* docebit d. Merc. VI—VII.
II. Privatim *chemiae agriculturae alteram partem* tractabit d. Merc. et Sat. h. XI—I.

HENRICUS THORBECKE, Dr.
I. Publice *exercitationes arabicas* instituet duobus horis def.
II. Privatim *1) grammaticam arabicam* docebit d. Lun. et Iov. h. XII—I. *2) Haririi consessus* tractabit d. Mart. et Ven. h. XII—I. *3) scriptores persicos (Saadium alios)* interpretabitur d. Merc. et Sat. XII—I.

ALBERTUS WUEST, Dr.
I. Publice *colloquia de rebus technicis et excursiones* instituet d. Sat. h. III—VI.
II. Privatim *1) de machinis et instrumentis rei rusticae causa comparatis* disseret d. Mart. Merc. Iov. h. VII—VIII. *2) geometriam practicam cum exercitationibus metiendi planandique agros* docebit d. Lun. h. XII—I et Merc. h. III—VI.

ALBERTUS EWALD, Dr.
I. Privatim *1) regni Borussici historiam inde a Magno Electore imperium ineunte* tradet d. Mart. Iov. Ven. h. IX—X. *2) Germanorum historiam inde ab anno 1840* enarrabit d. Merc. et Sat. h. IX—X. *3) disciplinae saltuariae priorem partem excursionibus adhibitis* tractabit d. Mart. et Ven. h. XII—I.
III. Privatissime et gratis *exercitationes historicas* moderari perget d. Iov. h. VI—VIII.

HERMANNUS PUETZ, Dr.
I. Publice *principia investigationis microscopicae* docebit d. Lun. h. IX—X.
II. Privatim *1) chirurgiam veterinariam una cum demonstrationibus clinicis et respiciens equi speciem* tractabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII—IX. *2) de propagatione animalium domesticorum disseret, respiciens auxilia ante, inter et post partum ferenda atque morbos animalium neonatorum* d. Merc. et Sat. h. VIII—IX.

GUILELMUS SCHUM, Dr.
I. Publice *de architecturae saeculorum XV, XVI, XVII monumentis celeberrimis* disseret d. Sat. h. VIII—IX.
II. Privatim *1) de constitutionibus populorum et regnorum principalium tam medii quam recentioris aevi* disseret d. Lun. Mart. Iov. Merc. h. IX—X. *2) latinam et germanicam medii aevi palaeographiam* docebit legendisque eius actatis codicibus auditores exercebit d. Lun. Mart. Iov. h. III—IV.
III. Privatissime et gratis *exercitationes historicas* moderari perget d. Lun. h. VI—VIII.

GUILELMUS KIRCHNER, Dr.
I. Publice *demonstrationes in agro experimentorum* moderabitur d. Lun. h. V—VI.
II. Privatim *de soli cognitione in usum agriculturae cum exercitationibus* disseret d. Mart. Iov. Ven. h. V—VI.

HUGO GERING, Dr.
I. Publice *elementa linguae danicae* tradet et Adami Oehlenschlaegeri tragoediam quae inscribitur 'Hagbarth og Signe' interpretabitur d. Mart. et Iov. h. VIII—IX.
II. Privatim *grammaticam linguae Goticae* docebit, de Gotorum historia atque de vita Ulfilae praefatus, d. Mart. Merc. Iov. h. VII—VIII.
III. Privatissime et gratis 1) societatis theodiscae sodalibus *antiquissima linguae theodiscae veteris monumenta* interpretanda proponet d. Merc. h. III$^1/_2$—IV$^1/_2$. 2) selecta *carmina eddica* tractabit semel p. hebd. h. def.

IOANNES VAIHINGER, Dr.
I. Publice *Platonis dialogum qui inscribitur Theaetetus* interpretabitur h. def.
II. Privatim *1) Historiam philosophiae graecae* tradet d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. IV—V. *2) Elementa psychologiae* tradet d. Mart. Iov. h. V—VI.

OTTO LUEDECKE, Dr.
I. Publice *exercitationes in laboratorio mineralogico* (Löthrohrpracticum) moderari perget d. Merc. h. XI—I.
II. Privatim *1) mineralia principalia* tractabit d. Lun. Iov. h. IX—X a. m. *2) exercitationes mineralogicas* moderari perget d. Sat. VIII—X. *3) de disquisitionibus mineralogicis* disseret d. Mart. Merc. h. VII—VIII a. m.

OSCARUS DOEBNER, Dr.
I. Publice *capita selecta chemiae organicae* exponet d. Lun. h. XI—XII.
II. Privatim *chemiae pharmaceuticae partem anorganicam* docebit d. Mart. Merc. Iov. h. XI—XII.
III. Privatissime *exercitationes practicas* in laboratorio chemico una cum Prof. Volhard moderabitur quinquies per hebd. h. IX—XII et II—V.

ROBERTUS FRIEDBERG, Dr.
I. Publice *introductionem in rei publicae administrationem* offert d. Merc. h. XI—XII.
II. Privatim *de reditibus publicis* (Finanzwissenschaft) disseret d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI—XII.

DAVID BRAUNS, Dr.
I. Publice *geologiae technice applicatae capita selecta* tractabit d. Merc. h. IX—X.
II. Privatim *1) palaeontologiam* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII—IX. *2) Darwini doctrinam* omnium facultatum studiosis explicabit d. Mart. Ven. h. IX—X. *3) pedologiam* imprimis agronomiae studiosis tradet d. Lun. Iov. h. IV—V et hasce scholas cum excursionibus coniunget.

EDUARDUS WILTHEISS, Dr.
I. Privatim *1) theoriam integralium definitorum* docebit d. Lun. Mart. Merc. h. XII—I. *2) theoriam aequationum differentialium* tradet d. Iov. Ven. h. XII—I.
II. Privatissime *exercitationes ad theoriam aequationum differentialium* pertinentes moderabitur semel h. def.

c. Doctorum privatim docentium.

SEBASTIANUS CORNELIUS, Dr.
I. Gratis *meteorologiam et climatologiam* docebit d. Merc. h. X—XI.
II. Privatim *capita selecta mechanices et machinarum doctrinae* exponet d. Lun. et Iov. h. IX—X.

OTTO TASCHENBERG, Dr.
Privatim *1) de animalibus parasiticis, inprimis de iis quae in homine et in animalibus domesticis inveniuntur* disseret d. Lun. et Iov. h. XI—XII. *2) Generationem et evolutionem animalium* docebit d. Mart. et Ven. h. XI—XII.

GEORGIUS BAUMERT, Dr.
Privatim *1) Experimentis additis auditores in chemiae studium introducet* bis per hebd. hor. def. *2) De nutrimentis disquirendis* disseret Merc. et Ven. h. V—VI.

GUILELMUS ZOPF, Dr.
I. Gratis *excursiones botanicas* habebit hor. def.
II. Privatim *cryptogamarum cellularium historiam* tradet d. Lun. et Iov. h. IV—V.
III. Privatissime *exercitationes in arte plantas determinandi* instituet d. Sat. h. III—V.

KONRADUS BURDACH, Dr.
I. Privatim *historiam litterarum Germanicarum ab antiquissimis temporibus usque ad finem saeculi XIII.* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. V—VI.
II. Privatissime et gratis *in societate Germanica Lessingii poemata dramatica et perpolita et adumbrata* interpretanda proponet semel h. def.

KAROLUS UPHUES, Dr.
I. Gratis cum commilitonibus *Humii, Kantii, Lotzii libros ad philosophiam religionis pertinentes* leget semel per hebd. h. def.
II. Privatim *1) historiam philosophiae religionis* inde a reformatione fidei d. Lun. Merc. h. V—VI. *2) paedagogicam* docebit d. Mart. Iov. Ven. h. V—VI.
III. Privatissime et gratis commilitonibus *scripta paedagogica Spenceri et Bainii* interpretanda proponet h. def.

HUGO ERDMANN, Dr.
Privatim *corporum quae vocantur aromaticorum chemiam* docebit d. Mart. et Iov. h. V—VI.

HERMANNUS WIENER, Dr.
I. Gratis *exercitationes ad geometriam analyticam pertinentes* moderabitur semel vel bis p. hebd. h. def.
II. Privatim *geometriam analyticam* tradet d. Merc et Sat. h. IX—XI.
III. Privatissime et gratis *exercitationes in curvis delineandis et modellis mathematicis formandis* moderari perget d. Merc. h. III—V.

HERMANNUS COLLIZ, Dr.
scholas non habebit.

V. Scholae lectorum publicorum.

ROBERTUS FRANZ,, Dr., Director musices.
I. Publice *harmonicen modorumque doctrinam* semel p. hebd. tradet.
II. Privatim *cursum practicum artis symphoniacae* semel p. hebd. instituendum offert.

OTTO REUBKE, artis musicae lector academicus.
I. Publice *historiam artis musicae* delineabit d. Merc. h. IV—V.
II. Privatim *theoriam artis compositionisque musicae* docebit bis p. hebd. h. def.
III. Privatissime et gratis *exercitationes societatis academicae cantandi causa institutae* diriget h. def.

CAROLUS AUE, Dr., linguae Anglicae magister academicus.
I. Privatim *1) Dickensi* narrationem cui inscriptum est *„A Christmas Carol“* interpretabitur d. Iov. h. IX—X. *2) Lessingii „Minna von Barnhelm“* comoediam in Anglicum sermonem vertendam proponet d. Mart. et Ven. h. X—XI.
II. Privatissime et gratis *exercitationes in seminario Anglico* moderari perget d. Lun. et Iov. h. X—XI.

BERNHARDUS WARDENBURG, Dr., linguae Francogallicae magister academicus.
I. Publice *Syntaxis francogallicae partem* exponet: *de substantivo, de articulo, de adiectivo,* die Mart. et Ven. h. VIII—IX.
II. Privatim *Molieri comoediam* quae inscribitur *„l'Avare“* interpretandam proponet, sermone francogallico passim adhibito. d. Mart. et Ven. IX—X.
III. Privatissime et gratis *in seminario Romanico* collaborabit cum Prof. Suchier.

FRIDERICUS HEYER, Dr., horti culturae lector academicus.
I. Privatim *1) horticulturam rusticam et culturam seminum* docebit d. Mart. et Ven. h. IV—V. *2) repetitorium oeconomicum* habebit d. Lun. et Ven. VII—VIII et Merc. h. V—VI.
II. Privatissime et gratis *demonstrationes oeconomicas et hortenses* moderabitur semel p. hebd. h. def.

REINHOLDUS KNOCH, artis aedificandi lector academicus.
Privatim *de aedificiis rei rusticae causa construendis* disseret d. Mart. et Ven. h. III—IV.

VI. Artium exercitia.

I. *Artem rudibus batuendi* profitetur Fessel.
II. *Saltandi artem* monstrabit Rocco.
III. *Artem delineandi atque pingendi, artem delineandi praeparata microscopica* ad usum eorum qui studiis medicinae vel rerum naturalium incumbunt accommodatam h. def. privatim docebit H. Schenck.
IV. *Artem equitandi* docebit Schreiber.

VII. PUBLICA DOCENDI DISCENDIQUE SUBSIDIA.

I. *Bibliotheca academica* civibus universitatis patebit d. Merc. et Sat. h. IX—XII et II—IV itemque d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII—I. — *Bibliotheca usui studiosorum litterarum destinata* d. Mart. h. IX—X et d. Ven. h. II—III. — *Bibliotheca Hungarica* d. Merc. h. II—III. — *Bibliotheca iuridica* d. Mart. et Ven. h. II—IV. — *Bibliotheca academiae Leopoldinae Carolinae* d. Lun. et Iov. h. III—VI patebit.
II. *Apparatus palaeographo-diplomaticus*, cuius inspiciendi copiam faciet Schum d. Satur. h. XI—XII.
III. *Museum monumentorum artis antiquae* d. Merc. et Sat. h. XI—XII inspiciendi copiam faciet Heydemann.
IV. *Collectio imaginum aere incisarum.* Huic praeest Droysen.
V. *Specula astronomica* patebit praefecto Rosenberger.
VI. *Museum physicum.* Huic praeest Knoblauch.
VII. *Ergasterium physicum.* Huic praeest Dorn.

VIII. *Ergasterium chemicum.* Huic praeest Volhard.
IX. *Hortus botanicus* et *herbarium academicum.* His praeest Kraus.
X. *Museum mineralogicum* iis qui studiis mineralogicis iam operam dederunt d. Mart. h. II—IV aperiendum curabit a Fritsch.
XI. *Museum zoologicum* d. Merc. h. I—III aperiendum curabit Grenacher.
XII. *Theatrum anatomicum* et *musea* tam *anatomicum* quam *zootomicum*, quibus accedunt *Meckelii collectiones anatomicae.* His praesunt Welcker et Eberth.
XIII. *Nosocomia clinica* 1) medicum, 2) chirurgicum, 3) obstetricium, 4) ophthalmologicum, 5) otologicum. His praesunt Weber, a Volkmann, Olshausen, Graefe, Schwartze.
XIV. *Institutum pathologicum.* Huic praeest Ackermann.
XV. *Apparatus pharmacologici* inspiciendi copiam faciet d. Mart. h. IV—VI Harnack.
XVI. *Museum technologicum.* Huic praeest Knoblauch.
XVII. *Apparatus oeconomicus.* Huic praeest Kuehn.
XVIII. *Societatis Thuringo-Saxonicae* ad investigandas patriae anitiquitates institutae apparatus et monumenta antiqua inspiciendi copiam faciet Duemmler.

VIII. SEMINARIA.

I. *Theologicum.* Exercitationibus exegeticis V. T. praeest Schlottmann, exegeticis N. T. Beyschlag, historicis Iacobi, systematicis Koestlin, homileticis Hering, catecheticis Beyschlag, proseminario homiletico Hering.
II. *Iuridicum.* Hoc Brunnenmeister, Stammler moderabuntur.
III. *Philologicum.* Huic praesunt Keil, Hiller, Dittenberger.
IV. *Romanicum.* Huic praeest Suchier.
V. *Anglicum.* Huic praeest Elze.
VI. *Historicum.* Huic praesunt Duemmler et Droysen.
VII. *Mathematicum omniumque disciplinarum physicarum.* Huic praesunt Rosenberger, Knoblauch, Volhard, Grenacher, Kuehn, Kraus, a Fritsch, Cantor, Wangerin.
VIII. *Physiologicum.* Huic praeest Bernstein.
IX. *Pharmaceuticum.*
X. *Oeconomicum.* Huic praeest Kuehn.
XI. *Oeconomico-politicum.* Huic praeest Conrad.

Quum A. Boretius prof. p. o. etiam per semestre aestivum propter infirmam valetudinem scholas non habiturus sit, lectiones ab eo promissae de *iure commerciali* et de *iure cambiali* a professore G. Lastig habebuntur.

SCHOLAE HORARUM ORDINE DESCRIPTAE.

HORA.	I. THEOLOGORUM.	II. IURISCONS.	III. MEDICORUM.	IV. PHILOSOPHORUM.
VI-VII.	. . . .	. . . .	**a Volkmann** et **Leser** operat. chirurg. [6].	. . . .
VII-VIII.	**Schlottmann** hist. Israel [2]. **Idem** Jesai. XL—LXVI [2]. **Hering** theol. pract. [5]. **Idem** hymn. Chr. histor. [1].	. . . .	**Olshausen** operat. obstetr. [2]. **Kohlschütter** exerc. propaed. [6].	**Gosche** de form. et epoch. poes. hebraic. [1]. **Kraus** elem. botan. [1]. **Kirchhoff** Asiam describet **Idem** German. austral. [1]. **Heydemann** vas. pict. hist. [1]. **Idem** Graec. ant. priv. [4]. **Gering** gramm. got. [3]. **Luedecke** de disquis. min. [2]. **Wüst** de mach. et instr. rei rust. causa comp. [3].
VII-IX.	. . . .	. . . .	**Graefe** schol. clinic. ophthalm. [2].	**Heydemann** monum. mus. arch. [2].
VIII-IX	**Koestlin** dogm. I [5]. **Kaehler** ethic. [5].	**Fitting** concurs. cred. [2]. **Idem** proc. civ. [4]. **Schollmeyer** Histor. iur. Rom. [3]. **a Brünneck** ius eccles. [4]. **Idem** ius matrimon. [1].	**Olshausen** operat. opstetr. [2]. **Welcker** osteol. et syndesm. [2]. **Hollaender** schol. clinic. odontiatr. [6].	**Keil** sem. philol. [1]. **Idem** prosem. philol. [1]. **Dümmler** font. hist. Teuton. [1]. **Idem** hist. imp. Rom. [4]. **Haym** hist. litter. Germ. rec. [5]. **Conrad** de cur. pauper. [2] **Hiller** sem. et prosem. philol. [2]. **Suchier** introd. in stud. ling. Romanic. [3]. **Idem** Molieri vit. et script. [3]. **Volhard** chem. org. [6]. **Dorn** theor. elasticit. [4]. **Pütz** chir. veter. [4]. **Idem** de propag. anim. domest [2]. **Schum** de architect. med. aev. mon. [1]. **Gering** ling. danic. [2]. **Brauns** palaeontol. [4]. **Wardenburg** synt. franc. [2].
VIII-IX¼	. . . .	. . . .	**Weber** schol. clin. [6].	. . . .
VIII-X.	**Koestlin**, N. T. dicta ad eth. perth. [1].	. . . .	. . . .	**Suchier** carm. antiqu. Francogall. [1]. **Wangerin** sem. mathem. [1]. **Luedecke** exerc. min. [1].
VIII-IV.	. . . .	. . . .	. . . .	**Kühn** labor. oec. phys. [5].
IX-X.	**Schlottmann** psalm. [5]. **Hering** hist. paedag. [2]. **Kaehler** ep. ad Ebr. [4]. **Idem** hist eth. [1].	**Fitting** institut. [6]. **Lastig** ius Germ. privat [5]. **Schollmeyer** ius Boruss. priv. [6].	**Krahmer** art. form. med. coc. [2]. **Idem** med. forens [4]. **Olshausen** schol. clinic. gynaecol. [6]. **Bernstein** phys. med. [1]. **Idem** physiol. proc. anim. [5].	**Knoblauch** phys. p. II. [4]. **Kühn** path. plant. [1]. **Idem** agric. spec. [4]. **Hiller** litter. Latin. hist. [4]. **Idem** poet. Alexandr. [2]. **Wangerin** calc. variat. [2]. **Dorn** phys. theoret. [2]. **Luedecke** miner. princ. [2]. **Ewald** Boruss. hist. [3]. **Idem** germ. hist. (1850—71) [2]. **Pütz** princ. investig. microscop. [1]. **Schum** de constitut. popul. [4]. **Brauns** geol. techn. appl. cap. sel. [1]. **Idem** Darwini doctrin. [2]. **Cornelius** cap. sel. mechan. et machin. doctr. [2]. **Wardenburg** Molier. comoed. [2].
IX-XI.	. . . .	. . . .	. . . .	**Wiener** geom. analyt. [2].
IX-XII.	. . . .	. . . .	. . . .	**Volhard** et **Doebner** exerc. in lab. chem. [5]. **Doebner** cap. sel. chem. org. [1].

HORA.	I. THEOLOGORUM.	II. IURISCONS.	III. MEDICORUM.	IV. PHILOSOPHORUM.
IX-I.	. . .	. . .	**Ackermann** copia laborandi in instit. pathol. [6]. **Bernstein** disq. physiol. [6].	**a Fritsch** exerc. miner. geol. [5].
X-XI.	**Koestlin** ev. Ioh. [5]. **Idem** ep. Ioh. [1]. **Beyschlag** Cor. I [4]. **Idem** Cor. II [1]. **Kaehler** hist. eth. [1]. **Grafe** Rom. [4]. **Gloël** ev. Math. Marc. Luc. [5].	**Fitting** proc. civ. Rom. [1]. **Brunnenmeister** ius crim. [5]. **Idem** Interpretatio const. crim. car. [1]. **Stammler** pand. [5].	**Hitzig** psychiatr. [1]. **Eberth** histologia [5]. **Pott** exerc. clinic. paediatr. [6]. **Schwartze** rhinosc. et otosc. [1]. **Idem** schol. clin. otol. [2]. **Oberst** clin. chir. prop. [1].	**Conrad** oecon. polit. [4]. **Dittenberger** sem. phil. [2]. **Idem** Thucyd. hist. [4]. **a Fritsch** geol. [5]. **Wangerin** theor. curv. [4]. **Idem** calc. variat. [1]. **Hertzberg** hist. migrat. gent. [2]. **Freytag** pecuar. rem spec. [3]. **Cornelius** meteor. et climatol. [1].
X-XII.	. . .	. . .	**a Volkmann** schol. clin. chirurg. [6]. **Welcker** sit. visc. [1].	. . .
XI-XII.	**Iacobi** hist. eccl. II. [5]. **Eichhorn** hist. dogm. [5].	**Lastig** ius commerc. [4]. **Idem** ius camb. [1]. **Stammler** de fontibus iuris [1]. **Idem** pand. [3]. **Loening** ius gentium [2].	**Oberst** vuln. obl. [1]. **Ackermann** febr. et inflamm. [1]. **Idem** path. gen. [4]. **Kohlschütter** balneotherap. [2].	**Pott** hierogl. Aegypt. [2]. **Keil** hist. studior. antiquitat. [4]. **Idem** Sophocl. Electr. [2]. **Kühn** oecon. general. [4]. **Suchier** sem. Roman [1]. **Elze** sem. Angl. [2]. **Idem** gramm. Anglic. [2]. **Cantor** de mult. class. form. linear. quadrat. [1]. **Idem** anal. algebraic. [4]. **Doebner** chem. pharmac. part. anorg. [3]. **Friedberg** introd. in rei public. admin. [1]. **Idem** de reditib. public. [4]. **O. Taschenberg** de animal. parasit. [2]. **Idem** de generat. et evolut. animal. [2].
XI-XII½.	. . .	. . .	**Welcker** anatom. vas. et nerv. [4].	. . .
XI-I.	**Iacobi** hist. sacr. sec. XVI. inst. [1].	. . .	. . .	**a Fritsch** sem. miner. [1]. **E. Taschenberg** exerc. entomol. [1]. **Maercker** chem. agric. [2]. **Luedecke** exerc. miner. [1].
XII-I.	**Iacobi** symbol. [5]. **Beyschlag** Theol. N. Test. [5]. **Grafe** introd. N. T. [5].	**Loening** ius publ. [4]. **Idem** Const. imp. Germ. [1]. **Idem** ius gent. [1]. **Arndt** ius administr. [4].	**Weber** exercit. ambulator. [2]. **Ackermann** pathol. gen. et anat. pathol. [5]. **Idem** pathol. hepat. [1]. **a Volkmann** orthopaed. [1]. **Eberth** de microorgan. [2]. **Kuessner** patholog. et therap. [3]. **Idem** de morb. organ. haematop. [1].	**Pott** gramm. Graec. et Latin. cum Germ. compar [3]. **Zacher** d. Nibel. nôt [1]. **Idem** Taciti germ. [4]. **Gosche** Coranum interpr. [2]. **Freytag** pec. rem. spec. [1]. **E. Taschenberg** cap. elect. biolog. insect. [1]. **Idem** introduct. in entom. [2]. **Thorbecke** gramm. arab. [2]. **Idem** gramm. syriac. [2]. **Idem** autores pers. interpr. [2]. **Wüst** geom. pract. [1]. **Ewald** discipl. saltuar. [2]. **Wiltheiss** theoriam aequat. differ. [2]. **Idem** theor. integral. defin. [3].
I-II.	. . .	. . .	**Hessler** otoscop. et rhinoscop. [1] **Idem** otolog. [3].	. . .

HORA.	I. THEOLOGORUM.	II. IURISCONS.	III. MEDICORUM.	IV. PHILOSOPHORUM.
II-III.	. . .	. . .	**Pott** De vaccinat. [2]. **Idem** morb. cut. [1].	. . .
II-IV.	. . .	. . .	**Hitzig** clin. psych. et neurop. [2].	**Zacher** sem. germ.
II-V.	. . .	. . .	. . .	**Volhard** et **Doebner** exerc. in lab. chem. [5].
III-IV.	**Riehm** archaeol. hebr. [4]. **Idem** geogr. Palaest. [1].	. . .	**Welcker** gener. et evol. corp. hum. [2]. **Bunge** clin. ophth. prop. [3]. **Idem** exerc. refract. [1]. **Schuchardt** orthopaed. [2].	**Rosenberger** de motu planet. [3]. **Idem** astron. physic. cap. sel. [1]. **Dorn** exerc. physic. [2]. **Freytag** pecuar. rem. spec. [3]. **Schum** lat. et germ. med. aevi palaeogr. [3].
III-V.	. . .	. . .	. . .	**Freytag** doctr. de rer. rust. calc. [1]. **Zopf** exerc. in plant. determ. [1]. **Wiener** exerc. in curv. delin. [1].
III-VI.	. . .	. . .	. . .	**Dorn** exerc. in lab. phys. [2]. **Freytag** excurs. oecon. et demonstr. [1]. **Wüst** geom. pract. [1]. **Idem** colloqu. et excurs. [1].
III½-IV½.	. . .	. . .	. . .	**Gering** exerc. soc. theod. [1].
III-VII.	. . .	. . .	**Ackermann** cop. labor. in inst. path. [6].	. . .
IV-V.	**Riehm** Iob. [5].	**Arndt** Const. Bor. [1].	**Harnack** chem. physiol. [1]. **Olshausen** therap. et expl. gyn. [1].	**Erdmann** introd. in logic. [1]. **Gosche** lingu. turcic. doc. [2]. **Droysen** hist. aetat. revol. [4]. **Stumpf** logic. et encycl. phil. [4]. **Eisenhart** theor. veitigal. [2]. **Idem** oec. national [4]. **Vaihinger** hist. phil. graec. [4]. **Brauns** pedol. [2]. **Zopf** cryptog. cell. [2]. **Heyer** horticult. rustic. [2].
IV-VI.	. . .	**Lastig** exerc. iur. civ. [1]. **Brunnenmeister** exerct. iur. crim. [1].	**Ackermann** exercit. pathol. - histologicas. [3]. **Bernstein** exercit. physiologicas [2]. **Eberth** exerc. histolog. [2]. **Seeligmüller** demonst. neuropath. [1].	**Kraus** phys. plant. [1].
V-VI.	. . .	. . .	**Olshausen** morb. puerpr. [1]. **Graefe** mot. ocul. [5].	**Erdmann** psychol. [5]. **Haym** philos. post Hegel. [2]. **Stumpf** exerc. philos. [1]. **Volhard** anal. volumetric. [1]. **Hertzberg** antiquas rationes geogr. Graeciae [3]. **Kirchner** demonst. in agro experim. [1]. **Idem** de soli cognit. in usum agric. [3]. **Vaihinger** elem. psychol. [2]. **Baumert** de nutrim. disquir. [2]. **Burdach** hist. litt. germ. [4]. **Uphues** hist. phil. relig. [2]. **Idem** paedagog. [3]. **Erdmann** chem. corp. aromat. [2]. **Hayer** repetit. oeconom. [1].

HORA	I. THEOLOGORUM.	II. IURISCONS.	III. MEDICORUM.	IV. PHILOSOPHORUM.
V-VII.	. . . .	**Schollmeyer** exercit. civ. proc. [1]. **Stammler** exerc. pract. [1].	**Eberth** microorgan. [1]. **Seeligmueller** Syphil. nerv. [1]. **Schwarz** gynaecolog. [3]. **Idem** patholog. part. [1].	. . . .
VI-VII.	. . . .	**Stammler** exerc. scrib. et disput. [1].	**Harnack** hygiein. [3]. **Idem** pharmacol. II. [2]. **Seeligmueller** curs. electr. [2]. **Genzmer** chir. spec. [4]. **Idem** hern. [1]. **Schwarz** pelv. ang. [1]. **Idem** gynaecol. spec. [3].	**Kirchhoff** colon. imper. german. [1]. **Idem** sem. geogr. [1]. **Grenacher** zoolog. part. II. [5]. **Suchier** sem. Roman. [1]. **Cantor** sem. mathem. [1]. **Maercker** chem. agric. sel. cap. [1].
VI-VIII.	**Beyschlag** exerc. exeg. N. T. [1]. exerc. hom. [1]. **Riehm** societ. V. T. [1]. **Kaehler** societ. N. T. [1]. **Grafe** exerc. N. T. [1].	. . . .	**Oberst** clin. chir. prop. [2].	**Knoblauch** colloq. d. reb. phys. et sem. exerc. [1]. **Dümmler** sem. histor. [1]. **Haym** exercit. philos. [1]. **Droysen** sem. hist. [1]. **Heydemann** exerc. arch. [1]. **Ewald** exerc. hist. [1]. **Schum** exerc. hist. [1]. **a Fritsch** de strat. mesozoic. [1].
VII-VIII.	. . . .	. . . .	**Leser** fractur et luxat. [1]. **Idem** repet. chir. [3]. **Schuchardt** monstr. ad chirurg. pertin. [1].	**Wüst** de mach. et instrum. rei. rustic. [3]. **Heyer** repet. oecon. [2].

HORIS DEFINIENDIS.

SCHOLAE THEOLOGORUM.	SCHOLAE IURISCONSULTORUM.	SCHOLAE MEDICORUM.	SCHOLAE PHILOSOPHORUM.
Schlottmann epigr. semit.	. . . .	**Weber** schol. policlin. [6]. **Eberth** exerc. histol. [6]. **Hollaender** de obtur. dent. [2].	**Knoblauch** usum instrum. dem. **Kühn** sem. scient. natur. [2]. **Kraus** demonstr. in horto [2]. **Idem** exerc. phytotom. **Idem** exerc. pharmacogn. **Conrad** semin. oecon. polit. et statist. **Grenacher** de protozois. **a Fritsch** excurs. geogn. **Pischel** exerc. sanscrit. [3]. **Idem** introduct. in stud. linguar. [2]. **Thorbecke** exerc. Arabic. [2]. **Gering** selecta carm. eddica. [1]. **Vaihinger** Platonis Theaetet. interpr. [1]. **Wiltheiss** exerc. ad theor. aequ. diff. [1]. **Baumert** introduct. in chem. stud. [2]. **Zopf** excurs. botan. **Burdach** societatem Germ. [1]. **Uphues** libr. Humii, Kantii, Lotzii leget. [1]. **Idem** scripta Spenceri et Bainii prop. **Wiener** exerc. ad geom. anal. pertin. **Heyer** demonstrat. oecon. et hort. [1].

Index domorum, in quibus habitandi copia a civibus huius urbis facta est commilitonibus, cum pretiis habitationum apud actuarium O. Nittritz in aedibus administrationi rerum academicarum destinatis inspici potest.